

و دقن :مود لصف خیش مالک یسررب یراصنا

- لالدتسا ریسم رد خیش عن اوم
- رودصلا عوطقم لیلد ود ضراعت :لوا عن ام
- رهاظ و صن محازت :مود عن ام

ریسم رد خیش عنام

لال دتسا:

امه یف ةرامأل ةیحج لیلدب انلمع اذإ هنأ مهوت داسف رهطی انركذ امم و
و رودصلای عوطقمك ناریصیف ادنس ناربتعم نیربخلل ناب انلق و
یعوطقم یرهاظ نبب ضراعتلا عقوق اذإ هنأ یف فالخ ال و لاکشإ ال
امه رهاظ فالخب لمعل و امه لیوأت بجو نیرتاوتم و نیتئیآک رودصل
ةفراص ةنیرق مالسلا هیلع موصعمل نع امه رودصب عطلقلا نوکیف
[1] نیرهاطلال نم لك لیوأتل.

هک دنکیم روبجم ارخیش موحرم اذلف. دتفایم ییاهزادنا تسد هب ناشی شیامرف دعب هب اچنی زا
رس ار اهزادنا تسد نی خیش نادرگاش زا یخرب. دننک فاص ار اهزادنا تسد نی و دنکب عافد اهنی زا
رس ار نی ناشتاریقت رد هک دشاب یزاریش یازریم ناشنادرگاش زا رفن نیلوا دیاش. دنا هدناسر
دناهدرکن تقفاوم خیش اب و دنا هدناسر.

لیلد ود ضراعت :لوا عنام رودصلال عوطقم

قرا مال ا في جح لي لدب ان لمع ادا ه نأ مهوت داسف رهطي ان ركذ امم و: تسنا نيا لوا موهوت نيا موهوت؛ «رودصلال عوطقمك ناري صيف ادنس ناربتعم نيربخال ناب انلق و امهيف عوطقم اب، دنن تسه تجح تياور ود هك ميتفگ و میدرك لمع هراما تي جح لیلد هب يتقو و هك تسنا دبعتم نأ رودص هب اچنیا رد، میراد عطق اهنأ رودص هب رودصلال عوطقم رد؟ دنكیم یقرف هچ رودصلال، دنرادن یقرف مه اب اذل، میتسه.

نيتي آك رودصلال عوطقم يرهاط ني ب ضراعتال عقوق ادا ه نأ ي ف فالخ ال و لاكشال و»
نع امه رودص ب عطقال نوکي ف امه رهاط فالخ ب لمعال و امه ليوأت بجو نيرتاوتم و
ود ره «لداعال قوص»؛ «نيرهاطال نم لك لي وائل ة فراص ة نيرق مالسلال هيلع موضع مال
ميرادرب تسد اهروهظ زا هك دوشيم هنيرق «لداعال قوص» لومش و، دريگيم ار

محازي ال رهاوظلاب دبعتال بوجو نأ سايقال داسف و قرفال حيضوت و
و رهاطال فالخ ايلع ة نيرق رودصلال عطقال لب رودصلال عطقال
دبعتال بوجول امحازم رهاطال دبعتال بوجو نوکي هيف نحن اميف
رهاطال و دنسلال رابتعا ةلدأ يضتقم ب لمعال یرخأ قرابعب و دنسلال
هذه نم نكمم مال و نكمم ريغ امه رهاط ايلع و امه رودص ب مكحلال ينعم ب
و رهاط ب ذخال اما و نيردنسلال ب ذخال اما ريغ ال نانتا ة عبزال رومال
[2] هب ذخال نقيتم امهنم دحاولا دنسلال امه دحا نم دنس

دبعتال بوجو نأ سايقال داسف و قرفال حيضوت و» تسنا خيش شيامرف هاگنرب اچنیا
هب عطق اب دناتویم ن رهاوظ هب دبعت، هیلَعُسی قم رد؛ «رودصلال عطقال محازي ال رهاوظلاب
دارم روهظ نیا هك میدیمهف يتقو اما؛ مینك روهظ هب ذخا هك تسنا بجاو، هلب. دنك تمحازم رودص
دنك هضراع عطق اب دناتویم ن، دنن تسه ضراعتم مه اب اهنأ رهاظ و میراد رودص هب عطق نوچ، تسین

هدومرف ار نأ یلوم هك مینادیم نوچ؛ «رهاطال فالخ ايلع ة نيرق رودصلال عطقال لب»
و». تسنا هدش هدارا رهاظ فالخ هك میمهفیم سب، دنا ضراعتم مه ناشرهاظ رگید فرط زا و تسنا
میرادن یعطقالصا و میراد ی دبعت یعرش بوجو ود هیف نحن ام رد اما؛ «هيف نحن اميف

مه محازم بوجو ود ره؛ «دنسلال دبعتال بوجول امحازم رهاطال دبعتال بوجو نوکي»
دنراد ضراعت نوچ و، «دنسلال بوجو» دیوگیم یرگید و «رهاطال بوجو» دیوگیم اهنأ زا یکي. دنن تسه
؛ دنس هب مه و رهاظ هب مه، میدرکیم لمع ود ره هب دوبن ضراعت رگا. مینك لمع ود ره هب میناتویم ن
محازم اذل، مینك لمع «دنسلال بوجو» هب ای مینك لمع «رهاطال بوجو» هب دیاب ای تسنا ضراعت هك نال اما
، دنوشیم.

ره‌اظ و دنس راب‌تعا ی هلدا محازت

کی دنس راب‌تعا هلدا؛ «ره‌اظلا و دنسلا راب‌تعا ةلدا یض‌تقمب لم‌علا یخأ ةرابعب و» دع‌ب، م‌ش‌اب هدرک مه تش‌اددای د‌ی‌اش، دم‌آ من‌ه‌ذ هب یداری، مدی‌مه‌ف ی‌زیچ کی لوا مه نم، دراد ی‌روه‌ظ ی‌ازریم. م‌ی‌ن‌ی‌ب‌ب د‌ی‌اب‌ال‌اح هک ی‌و‌ح‌ن هب؛ د‌ن‌د‌اد با‌و‌ج، د‌وب هدم‌آ من‌ه‌ذ هب هک ار یداری ق‌ث‌وا رد مدی‌دهش حرط‌م خ‌ی‌ش سرد رد د‌وش‌ی‌م مول‌ع‌م د‌نی‌و‌گی‌م ار ن‌ی‌ا خ‌ی‌ش نادرگ‌اش ی‌ت‌ق‌و. د‌ن‌د‌اد ر‌ک‌ذ‌ت مه ی‌زاری‌ش د‌وب.

م‌ک‌ح‌ل‌ا ی‌ن‌ع‌م‌ب؛ ره‌اظ راب‌تعا ةلدا و دنس راب‌تعا ةلدا یض‌تقمب هب لم‌ع: د‌ی‌ام‌رف‌ی‌م خ‌ی‌ش م‌ل‌ک‌ت‌م و‌گ‌ب مه و هدش ردا‌ص و‌گ‌ب مه د‌ی‌و‌گی‌م هس‌ف‌ن‌د‌ح ی‌ف لی‌لد؛ «ام‌ه‌ره‌اظ ةدارا و ام‌ه‌رود‌ص‌ب تس‌ا ن‌ک‌م‌م ریغ، و د‌ن‌ی‌ا راب‌تعا هلدا یض‌تقمب هب لم‌ع؛ «ن‌ک‌م‌م ریغ» تس‌ا هدرک هدارا ار ره‌اظ ن‌ی‌مه د‌ن‌وش‌ی‌م‌ن ع‌م‌ج مه اب و د‌ن‌راد ب‌ذاک‌ت مه اب و د‌ن‌راد ض‌را‌ع‌ت مه اب اریز.

محازت ت‌رو‌ص ۴

د‌راد ت‌ل‌اح راه‌چ؛ «ریغ‌ال ن‌ان‌ث‌ا ة‌ع‌ب‌ر‌أ‌ل‌ا روم‌أ‌ل‌ا ه‌ذ‌ه نم ن‌ک‌م‌م‌ل‌ا و»

د‌ن‌راد ض‌را‌ع‌ت نوچ؛ تس‌ی‌ن ن‌ک‌م‌م ن‌ی‌ا، «ن‌ی‌ره‌اظ و ن‌ی‌د‌ن‌س هب ذ‌خ‌ا» ۱.

راب‌خ‌ا و م‌ی‌راد ع‌ام‌ج‌ا ط‌ق‌اس‌ت مد‌ع رب نوچ، تس‌ی‌ن ن‌ک‌م‌م مه ن‌ی‌ا، «ن‌ی‌ره‌اظ و ن‌ی‌د‌ن‌س حرط» ۲. ری‌خ‌ت: م‌ی‌ن‌ک ان‌ع‌م ر‌و‌ج د‌ن‌ج ار ط‌ق‌اس‌ت مد‌ع ولو، [3] م‌ی‌راد ط‌ق‌اس‌ت مد‌ع رب هرت‌او‌ت‌م و هض‌ی‌ف‌ت‌س‌م ط‌ای‌ت‌ح‌ا ای، ف‌ق‌وت ای م‌ی‌ن‌ک ان‌ع‌م.

د‌ن‌ام‌ی‌م ی‌ق‌اب لام‌ت‌ح‌ا و د‌س‌پ:

ام‌ه‌مُ ع‌م‌ج‌ل‌ا» هد‌ع‌اق هک، م‌ی‌ن‌ک لی‌وات ار اه‌ن‌آ ره‌اظ و م‌ی‌ری‌گ‌ب ار و د‌ره د‌ن‌س؛ «ن‌ی‌د‌ن‌س‌ل‌اب ذ‌خ‌أ‌ل‌ا ام‌ا» ۳. د‌ی‌و‌گی‌م ار ن‌ی‌ا «ن‌ک‌م‌ا

د‌ح‌او- اه‌ن‌آ زا ی‌کی د‌ن‌س و ره‌اظ هک تس‌ا ن‌ی‌ا ر‌گ‌ی‌د لام‌ت‌ح‌ا؛ «ام‌ه‌د‌ح‌ا نم د‌ن‌س و ره‌اظ‌ب ذ‌خ‌أ‌ل‌ا ام‌ا و» ۴. م‌ی‌ن‌ک اهر ار یر‌گ‌ی‌د ره‌اظ و د‌ن‌س و م‌ی‌ری‌گ‌ب ار -ت‌س‌ا ری‌خ‌ت هک ن‌ی‌ع‌م‌ان

ذ‌خ‌ال‌ا ن‌ق‌ی‌ت‌م: د‌ح‌اول‌ا د‌ن‌س‌ل‌ا

و د‌ن‌ی‌ا زا ی‌کی د‌ن‌س هک تس‌ا ن‌ی‌ا رب خ‌ی‌ش د‌ی‌ک‌ات؛ «ه‌ب ذ‌خ‌أ‌ل‌ا ن‌ق‌ی‌ت‌م ام‌ه‌ن‌م د‌ح‌اول‌ا د‌ن‌س‌ل‌اف» م‌ی‌ن‌ک یر‌اک م‌ی‌ن‌او‌ت ی‌م‌ن ر‌گ‌ی‌د و د‌ش هت‌ف‌و‌ک ذ‌خ‌أ‌ل‌ا ن‌ق‌ی‌ت‌م ن‌ی‌ا خ‌ی‌م س‌پ، تس‌ا ذ‌خ‌ال‌ا ن‌ق‌ی‌ت‌م

د‌ن‌س ای م‌ی‌ری‌گ‌ب ار د‌ن‌س‌ل‌ا ن‌ق‌ی‌ت‌م ن‌ی‌ا ره‌اظ: تس‌ا زیچ و د‌ن‌ی‌ب ر‌ئ‌اد ام ر‌ما د‌ش ر‌و‌ط‌ن‌ی‌ا هک ل‌اح، ب‌خ رب ی‌ت‌ی‌و‌ل‌وا و تس‌ا م‌ح‌از‌ت و د‌ن‌ی‌ا ن‌ی‌ب: د‌نی‌و‌گی‌م. م‌ی‌ن‌ک ک‌رت ار ن‌ی‌ا ره‌اظ و م‌ی‌ری‌گ‌ب ار یر‌گ‌ی‌د د‌ن‌ت‌س‌ه -ب‌ذاک‌ت هب ام مل‌ع ی‌ن‌عی - ث‌ل‌اث ل‌و‌ل‌ع‌م نوچ د‌ن‌رادن مه ت‌م‌و‌ک‌ح ماد‌ک چ‌یه؛ د‌ن‌رادن ر‌گ‌ی‌د‌کی د‌ش‌اب یر‌گ‌ی‌د رد ک‌ش زا ی‌شان، ی‌کی رد ک‌ش هک د‌ن‌ت‌س‌ی‌ن ب‌ب‌س‌م و ب‌ب‌س ن‌اش‌د‌و‌خ

ی‌زاری‌ش ی‌ازری‌م م‌ال‌ک

حرطم ار نآ مه [4] قثوا هک مدید .تسا یبوخ هتکن ،تسا یزاریش نسح ازریمآ مالک رد یاهتکن دناهدرك .

عوطقم ای عطق :لیوات رب هنیرق

زا و دنا هدی شک طخ ،[5] «هنیرق» و «عطق» هملک ود ریز ناشتاریرق ت رد نسح دمحم ازریمآ موحرم [6]: دنراد لاوس ناشداتسا

ازریم مالک

انم حیضوتب -هرس سdq -هرکذ ام لصاح اذه

لیواتل نیب و عطقلا سفن نیب ؤمزالمل انم :هیلع هجتی نكل ،هنع عطقلا كاكفنا مدع و ،اعقاو نیربخلا رودص وه امنإ هل مزالمل لب فاشكنا عم هنأ مولعمل انم و ،فشاك و هموزلم یلإ قیرط هنأ ؤهج نم قیرطلا كلذ ناك ؤاوس ،ؤمزال هیلع بترتی ناك قیرط یأب موزلملا كلذ نع فشكی یدلا و ،دنسل رابتعا ؤلداك ایعرش وأ ،عطقلاك ایلقع رودص سفن نیب ؤمزالمل اندجول ؤیضرف ؤیضرقلا انضرف ول انأ .امهیف لیواتل نیب و اعقاو امهیلک

بجول نیرداص امهالك ناربخلا ناك ول هنإ :-لیق ول هنأ یرت الأ یلإ ؤاح ریغ نم زاجم و ؤحماسم ریغ نم اقداص ناكل -امهیف لیواتل [8].[7]عطقلا ؤفص طیضوت

هب عطق نیا ،هدش رداص هک مراد عطق نوچ «هنیرق رودصلاب عطقلا لب» دیوگ یم امش :دنیوگ یم **رودص هب عطق** هک نم **یناسفن تفص** نیا ایآ :دنیوگ یم ناشیا .تسا لیوات رب هنیرق ،رودص .تسا یبوخ یلیخ لاوس نیا ؟تسا هنیرق ،تسا **ماما زا رودص** هک نم **عوطقم** ای تسا هنیرق ،تسا هنیرق ،تسا ماما زا رودص هک نم عوطقم تیعقاو ،تسین هنیرق هک نم عطق و نم یناسفن تفص .تسا

هجتن میناوت یم ،میوش لقتنم ،ددرگ یم نآ رادم رب ناشیا لالدتسا هک یاهتکن نامه هب رگا تروص هب رگا هک تسه ازریم ترابع رد .تسین سایق داسف نآ یهمزال رگید و میریگب ار ناشیا ماما زا رگا تیاور ود نیا :میریوگب هنوگنیا ینعی ،دوشیم بترتم هجتن مه زاب میریوگب یطرش سفن عقاو رودص لصا سپ ،دنسین دارم رهاظ ود هک نیا رب تسا هنیرق نیا دوخ ،دشاب هدش رداص زا فشاك نم عطق .دشابن ای دشاب دهاوخ یم نم عطق .نم عطق هن ،تسا لیوات رب هنیرق یرمالا و تسین هنیرق «عطق» هک تسا بوخ یلیخ هتکن نیا نیاربانب.تسا هیعقاو هنیرق نآ و رودص رودص هک ام عوطقم هکلب ؛تسین هنیرق عطق اریز ،«هنیرق رودصلاب عطقلا لب» :دیوگب دیابن ،دنیوگ یمن هک ضقانت ؛تسین دارم ود نآ رهاظ هک تسا نیا رب هنیرق رودص .تسا هنیرق تسا .دنکیم فشك ار نآ نم عطق و دراد تینیرق ،تسا یرمالا سفن رودص سفن هک عوطقم سپ

دنکیمن یتوافت ،تسا عراش زا ود ره رودص ،رهاظ هدارا مدع و لیوات زوچم و روحم و تینیرق رگا سپ سفن رودص ینعی .شاب دبعتم ود ره هب هک دیوگب یعرش لیلد دوخ ای مشاب هتشاد عطق هک

[12] مینکی م حرط تسا هیقت قفاوم نوچ ار یکی هکلب، مینکی من عمجّ الصا؟! عی عمج

«رهاطلا فالخ هدارا یلع هنیرق رودصلاب عطقلا لب» :دنیامرفی میخیش هکنیا فرص سپ لوبق مه رودصلا عوطقم نامه رد مالک نیا، دیآیم رودصلا عوطقم رد مه «نکما امهم عمجل» سپ تسین.

هک دیسر مرطن هب مدنواخ ار دنتفر عوطقم هب عطق زا هک نسح ازیرم آ موحرم شیامرف یتقو عطق هکنیا اب ینعی. میشاب هتشانن مه رهاظ فالخ هدارا و میشاب هتشانن رودص هب عطق ناوتیم و میوشن لقتنم هب هکلب، میوشن لقتنم نکما امهم عمجل باب هب زاب میراد رودص هب مینکن مه عمجّ الصا و مینک حرط ار یکی.

«نکما امهم عمجل» هدعاق، دندوب رودصلا عوطقم ود ره رگا مییوگب لوصا رد هکنیا یلک لاحّیا یلع رهاظ فالخ هدارا لخاد لاحنیگرد و دنشاب رودصلا عوطقم ود ره دنناوتیم هکلب؛ تسین حیحص، دیآیم؛ دنشابن -تسا لیلد ود رهاظ لیوات و نیلیلد نیب عمج باب هک دنیوگیم خیش هک ینیانعم هب- امامت، مینک لیوات هکنیا نودب ار یرگید و میریگیم، لیوات یا هّرد نودب ار رهاظ کی اهنت هکلب یا هّیقت رهاظی هدارا اما تسا هدش هدارا رهاظ هک مینادیم. تسا هدوب یا هیقت اریز، مینکی م حرط یجدارم هن، هدوب.

فالخ رب هنیرق اما، دنشاب رودص هب عطق تسا نکمم هکلب؛ درادن تیلک لالددتسا نیا نیاربانب هب عطق هک تسا نیا نم ضرع، تسین لیوات بجوم هسفنّج یف رودص هب عطق سپ. دنشابن رهاظ هن، درکن ادیپ یا همزالم چه سپ، دنیکی م تسرد ار دنس رودص هب عطق هکلب، دروآیم لیوات رودص دش هجو نم هکلب، دش قلطم صاخ و ماع هن و یواست.

«هب دخالاً نقیتم امهدحا» طقاست لصا (ب)

طقاست لصا رد خیش مالک

رد لصا: دیامرف یم ناتدوخ هک تسا نیا لاوس. منک حرطم رگید لاوس کی اجنیا نم الاح باب زا خیش اجنآ رد. 38 حفص باتک نیمه رد تسا خیش ترابع اه نیا، تسا طقاست نیضرعتم باب زا لوا -دنا هتفگ دعب ار تیببس هک هیافک بحاص فالخ هب- [13]. دنوش یم دراو، تیببس نأ ریذقت یلع ةلک اذه، نکل» هک دنیوگ یم دعب. دنک یم تسرد ار طقاست مدع تیببس: تسا تیببس رب انب نیا «ةیببسلا باب نم ربخلاب لمعلال نوکي

لب رابخالاً ةيجح ةلدأ رهاظ وه امك ةيقي رطلال باب نم هانللعج ول اما هيلا لصوتلاب رمأ وعقاولا طحال عراشلا نأ ینعمب تارامالاً نم اهريغ ناريسي ال ناضراعتملاف عقالا ىلا هلاصي ابلغل قي رطلال اذه نم كولس عراشلا ةدارا مدعب ملعلل ني محازتمال ني بجاولا لي بق نم نيقي رطلال نانوكي الفاعطق عقالل فالخ امهدحا نأ لاعم نيقي رطلال نم لكل هتدارا ملعي امك امه لمعلال ناكم الاحم صرف ول وعقاولا ىلا [14] عمجلال ناكم ريذقت یلع هسفن ي ف ني محازتمال

؛ «اعطق عقالل فالخ امهدحا نأ ... ةيقي رطلال باب نم هانللعج ول اما»

دندىامرف ىم دعب رطس راهچ هس . «...عقاولا ىلإ نيقي رط نانوكي الف»

نيعملا امهدحأ نأ ىنعمب ال فوقوتلاب دئنيح مكحلل هجتي انه نم و
نيربخ نيب حيحص ربخ هبتشا ول امك هنيعب هملعن ال و قي رط اعقاو
صوصخلاب هادؤم يف اقي رط سيل امهنم ائيش نأ ىنعمب لب

ربخلال لصلالاب حجرې مل نإ ةيلمعلا لوصالال ىلإ عوجرلا هاضتقم و
مل اذا امب اصتخم و فاكثلا ريغ مالكل دروم نوكي الف ال و هل قباطملا
لكب لمعلا زواج ثيحي نم ناطقاستي لصلال قباطم امهدحأ نكي
طاقاستلا ىلإ معجرم ريختلا نأ امك ، نيقي رط امهنوك مدعل ؛ امهنم
[15] . لمعلا بوجو ثيحي نم

مىنك ربص هك تسىن انعم نيا هب فوقوت ؛ «فوقوتلاب دئنيح مكحلل هجتي انه نم و»

حيحص ربخ هبتشا ول امك هنيعب هملعن ال و قي رط اعقاو نيعملا امهدحأ نأ ىنعمب ال
تيج هلدا ؛ «صوصخلاب هادؤم يف اقي رط سيل امهنم ائيش نأ ىنعمب لب نيربخ نيب
[16] دننكىم طقاست دندىامرف ىم دعب اذل ، درىگ ىمن ار اه نآ زا مادك چيه

ربانب و دننكىم طقاست دىوگىم تيج هلدا : دىوگىم امش ىتقو هك تسا نيا لاؤس اما
[17] ؟! تسا هب دخالال نقيتم امهدحا دىامرفىم اجنيا رد روطج ، درىگىم ار مادك چيه تىقى رط

هكنيا ىنعى ، درىگ ىمن ار مادك چيه ، هن ؛ دنتسه «هب دخالال نقيتم امهدحا» دىوگىم اجنيا
دىوگب دياب هكلب ، تسىن حيحص ، «نانثا معبرالا رومالا هذو نم نكمملا» دىوگىم
هثالث نكمملا :

۱. ىكى رهاط و دنس .
۲. ود ره رهاط حرط .
۳. تسا طقاست نامه هك ود ره دنس و رهاط حرط .

خيش نادرگاش خساپ

حىجارت و لداعت باب هلدا : هلدا زا دارم

زا روطنم اجنيا رد هك دنهدومرف باوج رد اما ؛ تسه مه نسح دمحم ازرىم تارى رقت و قثوا رد لاکشا نيا
؛ تسىن أبن هيا روطنم ، [18] تيج هماغ هلدا هن ، تسا حىجارت و لداعت باب زا ، دخالال نقيتم و هلدا
هيعرش هدعاق هك تسا نآ رب هرتاوتم رابخا و عامجا هك نامه ىنعى . تسا «رّیخَتَف نَذا» روطنم هكلب
نكمملا و» دندومرف هكنيا نياربانب . دنهدرك انعم روج نيا خيش موحرم نادرگاش . تسىن طقاست
نم دنس و رهاطب دخالال اما و نيدنسلاب دخالال اما ريغ ال نانثا معبرالا رومالا هذو نم
هك نيا رب مّلسم لىلد رطاخه ب ، تسا «نانثا» حىجارت و لداعت باب رد «نانثا» نيا سب «امهدحا»
تسا هدادن هزاجا ار طقاست ام هب عراش و دننكىم طقاست و دىنك كرت ار اهنآ دىناوتىمن .

نادرگاش خساپ رب یدقن

تیج ح هماع هلدا :هلدا زا دارم

لئاسر ترابع رهاظ هک نیآایناث و دینکب یلمأت کی.تسین ای تسا تسرد انعم نیا دوخآلوا الاح ؟تسا کی مادک

مكحللای نغم ربهاطلال و دنسلل رابتعا ةلدأ یصتقم لمعلل یرخأ ةرابع و :دیامرفیم
نذا»- حیجارت و لداعت هلدا نامه ،رابتعا هلدا زا روظنم ؛«نكمم ریغ امهرهاظ ةدارا و امهرودصب
؟تسا-«ریختف

نآ اب و هدش هجاوم لاکشا اب بلطم نوچ هکلب ،[19]تسا هدوبن نیا ،خیش دوصقم مینکیم لایخ
دندرک حرطم ار حیجارت و لداعت باب هلدا ،تسا هدماین رد روح اج

هلدا رگا هک تسا نیا ،هدوبن نیا ناشروظنمآالصا خیش هک دسریم ملایخ :میوگیم هک نیا لیلد
ار حیجرت بوجو ای دیوگیم ار ریخت ای ،حیجارت و لداعت باب هلدا میریگب ار حیجارت و لداعت باب
و ریگب ار یکی هک دیوگیم ةلدل نیا ،دیوگب ار حیجرت هچ و دیوگب ار ریخت هچ نکل و دیوگیم
هلدا نآ ،هدش ضراعت هک تسا ییاج هب طوبرم حیجارت و لداعت باب هلدا .تسین ات ود یاربآالصا
یریگب ار راد حیجرت نآ هک تسا بجاو ای ریگب ار اه نآ زا یکی دیوگیم

ذخالا نقیتمآالصا سپ ،دریگب ار اه نآ زا یکی هک تسا نیا هب حیجارت و لداعت باب موقوفآالصا
و دیوگیم ار تایاور زا یکی اهنت هک حیجارت و لداعت باب رد.یکی :دیوگیم رابتعا هلدا لصا ،میرادن
و لداعت باب هلدا اریز ،میرادن اتود حیجارت و لداعت باب ردآالصا ،میرادن کوکشم و نقیتم رگی
هب حیجارت و لداعت باب رد ریخت هلدا موقوف .دوریم رانک یکی ینعی «رّیخت» دنیوگیم حیجارت
باب رد هک دشاب نیل لامتحا رگا اما ؛یریگب ار تایاور کی اهنت هک تسا نیا هب ،تسا ندوب یکی
امب ذخ» دنیوگیم ،دشاب لامتحا نیل رگا ؟«رّیخت» دیوگیم ،دیریگب ار ود ره حیجارت و لداعت
رگی ،هن ؟«کباحصا نیب رهتشا

«[201]»

دنس و رهاظ هب ذخ دنام یم یقاب هک یهار اهنت ،دشاب حیجارت و لداعت باب هلدا خیش روظنم رگا
نیعمریغ یکی؛یکی دیوگیم اهنت هلدا اریز ،تسا یکی

هلدا زل لیلد کی یتح !؟تسا حیجارت و لداعت باب رابخا زا کی مادک رد میریگب ار «نیدنس» رگا
ار یکی هک تسا نیل هب لداعت باب هلدا موقوفآالصا .ریگب ار دنس ود هک دیوگیم لداعت باب
هکلب ،میرادن نقیتم رگی ،تسا نیل هلدا زا روظنم رگا ،«حیجرتللا تاذب ذخ» ای «رّیخت» ریگب
دارم حیجارت و لداعت باب رگا اذل .یریگب ار یکی دیاب دیوگیم حیجارت و لداعت باب رابتعا هلدا
؛ار یرگی دآکوکشم و دریگب ار یکی آنیقی هکنیا هن ،دریگب ار اهنا زا یکی دیاب اهنت ،دشاب
نقیتم یرگی و تسا ذخالا نقیتم امهدحا .یریگیم ار یرگی دآعطق و یریگیم ار یکی هکلب
دنتفگ هک یطاقاست اب تروص نآ رد اما ،دریگیم ار نیدنس ،تسا هماع رابخا دارم رگا.تسا کرتلا
دوشیم ضقانتم

بخ متفگ ،دندومرف هنوگ نیل خیش نادرگاش مدید هک ادتبا .دشن فاص بلطم نم نهذ رد اذل
رد هک یثقو -مدرک دنلب باتک زا رس هداز نسح اقاآ جاح لوق هب هکآدعب .تسا نیل خیش روظنم
مامت مدید -دوشیم دازآ رکف ،ییآیم نوریب باتک زا یثقو اما ؛تسا روح کی رکف ،یتسه باتک

تسین.

لداعت باب هلداه رگا دراد ضقانت طقاست لصا اب اما، درگی یم ار نیدنس، دشاب هماع هلداه دارم رگا دشن لح لکشتم شرخآ نیاربانب،، درادن انعم نیدنس هب ذخا هک دشاب حیجارت و

«[21]»

یم امش. دیوگب دیاب مه ار شدوخ یانبم قبط یسکره، بخ؟ تسا کی مادک، خیش یانبم یور بخ یم قیقحت مه ناشدوخ یانبم یور خیش هک نیا ای دندرک تاشامم همه اب خیش هک دیوگب دیواوخ؟ دندنک

طقاست، هدعاق: دنیوگیم هماع ی هلداه رطاخ هب هک ارچ؛ تسین محازتّالّصا، خیش دوخ یانبم یور لداعت باب هلداه. دنتفر رانک ود ره، نیدنس ضراعت رطاخ هب و درب رانک ار ود ره طقاست هدعاق. تسا رطان نیدنس هبّالّصا، ریگب ار یکی، «رّیخت» دیوگیم هکلب، دیوگیمن ار نیدنس هک مه حیجارت و بخ هک، تسه مه ام فرح زا یخشب نیا میریذپب رگا؟ دنور یم ولج وحن نیا هب خیش ایآ. تسین دیرادهار کی اهنت امش دوش سپ

ادعب خیش هکنآ لاجو، درک عمج اهنا نیب یریگ نقیتم ردق وحن هب ناوتیم اهنت امش شیامرف هب لیلد اما، ریگب ار دنس هک دیوگیم لیلد نیا دنیوگیم، دنزادنیب محازت لیلد ود نیب دنهاوخم ار لمحتحم دنس نیا دیوگب هک میدرکن ادیپ یلیلد ام هکنآ لاج و. ریگب ار رهاظ هک دیوگیم رگید مه رگا. دش طقاست اریز، دریگب ار دنس تفگیمن هکنآ، تسا هماع لیلد ناتدارم رگا. ریگب هکلب، دریگب ار دنس ود تفگیمن مه نا هک تسا حیجارت و لداعت بابّصاخ لیلد امش روظنم. ریگب ار نیعمالیدیکی تفگیم

«[22]»

اما، میرواییب دهانش نا یارب زاکترانیا زا تسا بوخ، تسین طقاست، لصا هک نامه ینعی نیا هک دیوگیم خیش نوچ، تسین هماع هلداه، هلداه زا روظنم هک دندرک لمح روح نیا خیش نادرگاش تاریرقت و قثوا رد. هن ای هتفگ مه یریگیدیسک ار نایب نیا دینیبب لاج. دندنکیم طقاست دیاب ار نا هلابند هکنیا اما؛ تسا حیجارت و لداعت باب هلداه، هلداه زا روظنم هک دوب هزادنانیمه ازیرم [23]. مدرکن ادیپ رگیدیبتک رد، مینک راک هچ

رهاظلاب ذخ ؛ لداعلا قّدص (ج)

خیش تارابع همادا

افلاخم سیل هدنسب ذخال نقیتملایغلا رخآل رهاظ وه و نیرهاظلا دحأ حرط و دبعتلا نع غارفلا دعب مالکلا یف لیوأتلا باکترا لصألل فلاخمل نأل لصألل، هرودصب

نیلصأ دحأ ةفلاخم نیب رمأل رودیف

دبعتلا نقیتملایغ یف رودصلاب دبعتلا لیلد ةفلاخم امإ

دبعتل نقيتم ي ف رهاظلا ةفللخم ام و

ناضراعتي ف ثلاث ن ع ببسم امه ي ف كشلا نأل رخآلا ىلع امكاح سيل امه دحأ و
[24].

افللاخم سيل هذنسب ذخال نقيتملا ريغل رخآلا رهاظ وه و ني رهاظلا دحأ حرط و»
دوريم نأل لابندهب مه نأل رهاظ ميتخادنا ار نأل دنس مه ىتقو ،تسين لصا فالخ ؛«لصلأل

هرودصب دبعتلا ن ع غارفلا دعب مالكل ي ف ليوأتل باكترا لصلأل فللاخملا نأل»
ريغ ي ف رودصلاب دبعتلا ليلد ةفللاخم ام ي نيلصأ دحأ ةفللاخم ني ب رمأل روديف
مىنكىم تفللاخم دنس ود ره اب و دوريم رانك عمج هدعاق تروصن يارد هك ؛«دبعتلا نقيتملا

عمج مه اب ار رهاظ ود و مىريگب ار ود ره دنس ؛«دبعتلا نقيتم ي ف رهاظلا ةفللاخم ام و»
مىنك .

رهاظ و دنس هلدا ىنىوكت ىدنب هبتر

ن ع ببسم امه ي ف كشلا نأل» ،تسين اجنىا رد ىتمو كح ؛«رخآلا ىلعأمكاح سيل امه دحأ و»
امهُدَحَا ىنعى ،دنوشىمن عمج مه اب ود نىا هك تسا نىا هب ام ملع ،ثلاث نأل ؛«ناضراعتي ف ثلاث
اى مىرادرب تسد ىرگىد رهاظ زا و مىريگب ار نىا دنس هك مىنادىمن نىاربانب ،تسا بذاكأم تحت
مىرادرب تسد ىرگىد دنس زا و مىريگب ار نأل رهاظ .

هن اى تسه ببست اجنىا ردأعقاو اى مىنىبب مىهواخىم اجنىا زا

ببىترت كى ،تلىعف و تائاشنا ،ماكح رد اى .منك ضرع ار ىبلطم ،ناشيا مالك همدمق ناوئعهب
روطنامه !؟تسا محازم وا بوجو اب مىيوگب دعب و مىراذگب رانك ار تسا راکشآ و حضاو هك ار ىعيبط
،«دنسلاب دبعتلا بوجولأمحازم رهاظلا دبعتلا بوجو نوکي» :دندومرف راركت رابدنچ هك
«داراب دبعتلا بجي كلك» ،تسا بجاو دنس هب دبعت هك ىروط نامه :دندومرف لبق هحفص اى
«مالكل رهاظ ملكتمل

ادتبا .دشابىم نأل هلابند مه رهاظ هب دبعت و تسا زىچ كى دنس هب دبعت هك تسا ىلاح رد نىا
هك الاح دنىوگىم نأل زا دعب ،نكن ضارعا وا فرح زا و نك قىدصت ار وا دز فرح لداع ىتقو هك دنىوگىم
دنچ خيش دوخ ار ىنىوكت ىدنبهبتتر نىا ،ببىترت نىا .نىبب ار مالك ىاوتحم ،ورب ،ىدركن ضارعا

وا فرح هب دىاب ادتبا .تسين راكنا لباق ام يارب ىنىوكت ىدنب هبتر نىا .[25]دندومرف راب
...دعب و دراد شوگ

ىلمع هرمت ؛ضراعت رد هىلوا هدعاق

رطتنم و تسا هتسبب ام تسد ،تفر رانك هماع ى هلد نأل -هىلوا هدعاق رب انب- هك مىيوگب رگا ام
هماع هلد هك مىيوگىم طقاست ربانب دنزب فرح ام يارب نىضراعتم دروم رد ىلوم هك مىتسه
ام تسد و دنورىم رانك اهنآ همه ،دش ضراعت ىتقو هنافساتم ،نك قىدصت ار لداع هك دنىوگىم
نىا .رىگب ار اهنآ زا ىكى هك دىوگىم دىدج لىلد ،مىنىبب ار دىدج لىلد دىاب اذل .دوشىم هاتوك
؛تسا دىدج روج كى

هلابلند حیجارت و لداعت باب ی هلدا،ریختف نذا ی هلدا دیوگیم هک تسا نیا دید زا یرگی د عون اما تجح یا هدیج تیجح هب ،تسا تجح اهنآ زا یکی نالا هک نیضراعتم نیربخ و دشابی هماع هلددا .تسا تجح ،هیلصا تیجح نامه هب هکلب ؛تسین

درادن یا هرمث چیه ،تسا طقاست هیلوا هدعاق مییوگب رگا :دنیوگ یم هک مدید تاملک زا یخرب رد تایاور هب تبسن صخش دید و دروخرپ هون نآ هرمث نیرتالاب ،دراد یدایز هرمث هکیلاحرد .[26] .تسا ریخت ای طقاست ،لصا :مییوگب هک تسا یمهم بلطم یلیخ ؟درادن هرمث اچ .تسا

یوذب تجح ار نیا رگا بخ .مینادیم یوذب تجح ار نیا نالا ام هخالاب هک تسا نیا ،نآ تارمٹ زا یکی ،یلک کی :تسا هبترم ود رد تیلعف اریز ؛دیآیمن شیپ ،دندرک تسرد خیش هک یمحازت نیا ،میدید ،شقادصم رب قباطنا اب

؟دورو ای تموکح :«لداعلا قّص» مدقت

اب دنس هب دبعت تیلعف هک تسا نیا ،تسا خیش شیامرف هاگنرب و تسا مهم هک یروما زا ینعی ؟دیوگیم نم هب ار کی مادک نالا یلوم :دنیوگیم ،دندرک یئاشنا ار رهاظ هب دبعت تیلعف ار لداع :تسا هدوب هیقیقح هیضق ،ئاشنا رد هکنآ لاح و .دنوشیم محازم مه اب ،هتفگ ار ود ره نوچ ،ریگب مه ار رهاظ و نک قیدصت

«رهاظلاب ذخ» عوضوم عفر:لوا نایب

ضراعتم رهاظ ود هک دوشیم نیا شا هجیتن منکن ضارعا رگا بخ ،نکن ضارعا شفرح زا دمآ لداع یتقو ود اذل ،مدرکن ضارعا مه نم ،نکن ضارعا لداع فرح زا هک دومرف ادتبا یلوم .دنامیم یقاب نم یارب عفر هکلب ،نک ذخا رهاظ هب دیوگب یلوم هک دوشیمن لعفلاب نآ هلابلند رد .مراد ضراعتم رهاظ یلوم نآ هلابلند رد ،منکیمن ضارعا مه نم ،نکن ضارعا هک دیامرفیم .تسا رهاظ هب ذخا بوجو عوضوم مه اب رهاظ ود اریز .منک ذخا رهاظ هب مناوتیمن هک تسا ییاج اما ؛ریگب مه ار نآ رهاظ هک دیوگیم هب هک تسا نیا زا عنام ضراعت نآ هلابلند رد ریگب ار لداع فرح دیوگیم یتقو اذل .دناهدرک ضراعت :دنیامرفیم خیش هک یتموکح نامه ینعی نیا .دربیم ار رهاظ هب ذخا بوجو ینعی ،مینک ذخا رهاظ [27].تسین

تایاور رب مه نآ قباطنا ،تسا هدش ئاشنا هیقیقح هیضق وحن هب هک تسا یلک کی ،لداعلا قّص لعفلاب مه اب ود ره و دنتسه «لداعلا قّص» نآ قادصم ود ره .تسا یرهق ملسم نب دمحم و هراز ،دنداد هیئاش تیجح و دنوشیم

هب مه نم ،نکن ضارعا اهنآ فرح زا دیامرفیم یلوم و هدش لعفلاب ودره هب تبسن «لداعلا قّص» نیا نخس نیا همزال .دنتسین وگ غورد اهنآ زا مادکچیه .منکیمن ضارعا و مهدیم شوگ یلوم فرح هب ذخا بوجو اما مریگیم ار ود ره فرح هکنیا اب تسا ضراعت نوچ اما ؛منک ذخا ود ره رهاظ هب هک تسا مه :دیوگیم یلوم و دشاب هکنیا هن ؛هتفر رهاظ هب ذخا بوجو نیاربانب .درادن عوضوم رگید ،رهاظ ود رهاظ مه و ریگب ار دنس مه دیوگیم یلوم .هدب تاجن مه ار قیرغ نآ مه و هدب تاجن ار قیرغ نیا یدرکن ضارعا یتقو و نکن ضارعا لداع فرح زا دیوگیم یلوم هکلب ،تسین هنوگنیا هن .ار تایاور ضارعا ،دشن رگا اما .ینک ذخا رهاظ هب دیاب دش رگا ینعی ،تسا دعب هلحرم یارب یدعب جاتنتسا ...اما،تسا تسرد تفرح لصا ییوگیم .ینک یم راک یرگید وحن هب ،یدرکن

مه دورو هتبلال هك ،مدرک ضرع ار نآ ندوب دورو هي بيش .تسين «نتفر» ،مدرکن ضرع ار «دورو» هن .تسا حيحص كي مادک هک نيآ هب مي سریم اّدعب .تسين

و «[29]امکاح سيل» دندومرف اجنيآ رد يکي .دندرک هدا فتسا «مکاح» ري بعت زا اج هس رد خيش

هس عومجم رد .«[31]مکاح ّنکل» دنا ه دومرف ۸۹ ح ف ص رد مه رگي د يکي و «[30]نامکاح» يرگي د رد .دندنکي م ري بعت مکاح هب ار ي ب ب س م و ي ب ب س ّالک-دندرک حرطم ثحب نيآ رد ار تموکح راب ثحب لاجّ يا يلع -هن اي تسه تموکح ي ب ب س م و ي ب ب س کش ايآ هک دش تبحص باحصتسا ثحب نيآ ور رت شيب دياب ؟تسا يزيچ هچ ،تسين مکاح رگا اما ؟هن اي تسه مکاح هک تسا نيآ رس رب مينيک رکف .

[32]

ممنک ضرع ار نآ مه اوخي مه اجني مه رد هدنب اما ،دنريذپي من اجنيآ رد خيش ،هلب

نيرهاظ محازت عوضوم داجيا :مود نايب

ي-م ام هب يلوم هک تسا نيآ رطاخ هب ،ريذپب ار دنس دنيوگي م هکنيا لصا هک تسا نيآ تي عقاو هک الاح .مينکي من در ار نآ فرح و هدرؤا يربخ ام يارب لداع مه اجنيآ رد ،بخ .نکن در ار لداع فرح ديوگ ايآ .دهدي م يلح هار مه نيآ ل ح يارب يلوم تروصنيآ رد .دوشي م نيرهاظ ني ب ضراعت ،مدرکن در ار وا فرح ينع ي ،دش محازت نيآ رد اما ،دوب مه رهاظ هب ذخا بوجو ،هن ؟دش عفر رهاظ هب ذخا بوجو ،دش هک ضراعت ود ره رد «قي رغلا ذقن» هب هک مرادن تردق نم ،دنتسه ندش قرغ لاج رد رفن ود ي تقو هک روطني مه رگي د نيآ ،بخ .ممنک لمع «رهاظلا ذخ» هب مناوتي من ،دروم تيصوصخ رطاخ هب مه اجنيآ رد ،ممنک لمع دياب دوشي م محازت ي تقو دراوم رئاس رد .تسا هدش محازت ود ره رهاظ هب ذخا رد هکلب ،دوشي من دورو دياب هک تسا ي دراوم زا اجنيآ ؟مينک حرط ار ود ره اي مي ريگب ار اهنآ زا يکي دياب ؟مينک راک هچ اي ؛تسا هدش تسرد يديج عوضوم ،ميتفر ثلاث رهاظ غارس و مي درک ليوات ار ود ره رگا ميني بب ؟مينکي م اهر محازت باب زا ار يرگي د و مينيکي م ذخا ار يکي هکنيا

محازت عوضوم ،يعرش رما لاثت ما هکلب .درادن لماک قي ب ط ت ،دورو اب هک مينيکي م لايخ لاجّ يا يلع ؟[33]مينک ل ح روطچ ار محازت نيآ هک تسا نيآ رد تبحص اذل .تسا هدرک تسرد يدعب عوضوم يارب ار

يربخم قي دصت :لداعلا قّدص

[34]

وشن در لداع فرح زا !؟دوشي م يمحازت هچ ،دوب ني مه مدرک ري بعت هک ي تموکح و دورو اّقا فتا

دندنز ي م ار اه فرح نيآ راک رخآ دندش در بل لاطم نيآ زا هک نيآ زا دعب .دنيامرف ي م اّدعب خيش دوخ

درو ام ٲيقتلا لجأل سيل رابألأا ي فانت ٲدمع نأ نم انركذ ام ديؤي و
لاق اذا يتح مرهاظ ركني امم ناك نإ و ربخلأ در زاوج مدع نم اضي فتسم
هل نوكي نأ نكمي هنبأب كلذ اللعم راهن هنأ ليل و ليل هنأ راهنلل

ولف رعشي ال شيح نم رفك يف هركني ف هل عماسلا نطفتي مل لمحم
يف امل امهراطب ةيفانملا رابخأل رودص ةهج نم يفانتلا ةدمع ناك
هيلع مامإلا نم اهنوك راكنإ يف نكي مل ةيقت ةلدألا يف انيديأ
[35]دارلا رفك نع الضاف ةدسفم ماسلا

نم اضيفتسم درو ام ةيقتلا لجأل سيل رابخأل يفانت ةدمع نأ نم انركذ ام ديؤي و»
ار تاياور رهاظ دنچره دنيامرفيم خيش دوخ ؛«مهراط ركني امم ناك نإ و ربخلا در زاوج مدع
اقآنيا وگب ينعي .تسا ىربخم قىدصت نامه نيا .مينك در ار نأ ديابن اما ،مىريذپب مىناوتىمن
نيمه هب ؟!دراد يعنام هچ .منكىم ربصآلعف نم ،تسا هدناسر نم هب ار ماما فرح و هتفگن غورد
فرح زا ديوگىم ىلوم .دىآىمن شىپ ىمحازت ،دوب هدرک حرطم خيش هك ىتموكلح رد هك تسا رطاخ
راک هچ هك دهديم حىضوت نم ىارب ىلوم ،متفیب رىگآدعب مه رگا .موشىمن در مه نم ،وشن در لداع
منك .

۲۲ ص ۴، ج ،لوصالا دئارف [2]

دئارف(حچرملا دقف عم طقاستلا مدع ىلع تلد دق ةرتاوتملا لب ةضيفتسملا رابخألأ نأإ [3]
۳۹ ص ۴؛ ج ؛ لوصال

الإ و اهضرعات يف ةدعاقلا ةطحال موب وه امنإ تارامأل ني بضرعاتلا ةيضق نم ركذ ام نأ ىفخي ال
دحاو ريغ ةملك هيلع تقفتا امك رابخأل يف نيضرعاتملا ال ك طوقس مدع ىلع عامجلإا يعدي ام برف
۴۱ ص ؛ (تيبل لآ عبط) لوصال ةيافك) رابخأل نم

نأل امهراط فالخ ةدارا و امهروص ب عطقل ني ب ةمزالم ال ذإ حيچرتلا مدع عنمب هيلع ضرعتا و [4]
هب عطقلل نوك لجأل وه امّنإ اهنع هب عطقلل كاكفنا مدع و عقالو يف امهروص سفن اهل مزالمل
عقالو يف موزلمل توبث فاشكنا عمف عقالو يف هتوبث نع افشاك و اهل موزلم وه ام ىلإ اقيرط
أيعرش وأ عطقللأي لقع هنوك ني ب فشاكلا يف قرف ال ةنأ بېر ال و همزال توبث هيلع بترتي
ناك ول معن رهأظلا رابتعا ليلد ىلع امكاح دنسل رابتعا نوك رهطي انه نم و دنسل رابتعا ةلدأك
اضيا يعرشل عطقل ىلع هبترت هيلع هبترت نم مزلي ال امهروص ب عطقل راثآ نم امهليوأت
وه ام ىلع اضيا ذئنيح هبترت نم دب ال ذإ هب عوطقملا راثآ نم ناك ول ام فالخب ةمزالمل مدعل
يعطقل رهأظلا يف ليوأتلا باكترا ريظن ةياعرشل تاليزننل رئاس يف امك عطقل ةلزنمب
امك ربخلل صوصخ لباقم يف باتكلل مومعك روّصلل ينطّصل رابتعا ليلد ببسب روّصلل
صلل دنس و يعطقلل رهاظ ني ب انه ةنأ امك ضرعاتلا نأل ينأثلا ضارعتالا عفد يف هيلإ راشأ
انرشأ ام ىلع رخآلا دنس و هدنسب ذخأل نقيتم رهاظ ني ب هيف نحن اميف ضراعتلا كلكل دنظلا
اميف ضرقيلف يعطقلل رهاظ رابتعا ليلد ىلع مكاح انه صلل دنس رابتعا ليلد نأ امكف هيلإ
۵۹۳ ص ؛ (مي دق عبط) لئاسرلا حرش يف لئاسولا قثو) كلكل اضيا هيف نحن

دندراد هراشا بلطم نيا هب دئاوفلا ررد رد مه دنوخآ موحرم

ةحص كلكذب دهشي امك ،ةنيرق هسفن ب ةنا ال ،ةنيرقلاب عطق روّصلل عطقلل نأ تفرع دق
لاقى ناب رودصلل سفن ىلع ناك ول هيلإ فرّصلل نيّعتي ام ىلإ ليوأتلا و فرّصلل موزل قىلعت
(.ىفخي ال امك ،قىلعتلأ حصامل ةنيرق هسفن ب عطقلل ناك ول و ،امهليوأت بجو نيرداص اناك ول
۴۳۹ ص ؛ ةديجلأهيشاحال ؛ دئارفلا ىلع ةيشاحال يف دئاوفلا ررد

(٢٢ ص ٤، ج ٤، لوصال دئارف) ره اظلال فالخ ةدارا ىلع ةنيرق رودصلاب عطقلا لب [5]

: تسا نيا ازرىم موحرم ترابع يادتبأ [6]

عطقلا محازي ال رهاوطلاب دبعتلا بوجو نأ: سايقلا داسف و قرفلا حيضوت و -: هرس سدق -هلوق (ره اظلال فالخ ةدارا ىلع ةنيرق رودصلاب عطقلا لب ، رودصلاب

ءادبأ و رودصلال يف كشلا نع اببسم ليوأتلا يف كشلا نوك عنم -: هرس سدق -هدارم لصاح (١) . هيلع سيقملا و سيقملا نيب قراقلا

: ةعبرأ رومأ نيب رودي نيزراعتملا نيربخلال يف رملأا نأ: قرفلا نم هدارا ام حيضوت و

. امه نم لك رهاظب ذخالأ و ، امه يلك رودص ىلع ءانبلأ: اهدحأ

. امه نم ءيش رودص مدع ىلع ءانبلأ: اهيئات

. اسأ رخآال حرط و ، ره اظب ذخالأ و ، نيعملا امه دحأ رودص ىلع ءانبلأ: اهلثا و

. امه يرهاظ يف فرصتلا و ، امه يلك رودص ىلع ءانبلأ: اعبار و

و ايفان هل يفانلا نوكتي تحت ، يقاوبلا نم ءيش نع ببسم ريغ رومأال كلت دحأ يف كشلا و رخآال اليزم .

ولف ، يقاوبلا يف لامتحال راصحنا [وه] هيلع بترتي ام ءياغ اهدحأ ىفن ىلع ليلد ماق ول لب ىفن ىلع همايق ضرر ول و ، ءالثلال يف لامتحال رصحنى اهدحأ ىفن ىلع ليلد مايق ضرر يقابل دحاولاب ذخالأ نيعتي انه نم ءالثلال ىفن ىلع همايق ضرر ول و ، نينثا يف رصحنى نينثا رخآال فرطال توبثل مزلتسم ولخالأ ءعانملا ءلفنملا يف فرط دحأ ءافتنا نأ باب نم

مدعلف امه لوأ أمأ -امه يلك هيلع سيقملا و سيقملا يف نيلم تحم ريغ نالوأل نارملأاك امل و وعامجال مايق ىلإ ارطن ، اعرض هناكم مدعلف امه يئات أمأ و ، نيزراعتم انوكي مل ال و ، القع هناكم امه نم لك يف امه مدع ىلع ىنبىف -امه دحأ ءيجحب ءيجالعال رابخالأ رتاوت

-ثلثال رملأال لامتحا يف ننت -رودصلاب عطقلا ءفص [يه] ءئاز ءيصوصخ هل هيلع سيقملا نكل ، سيقملا يف ءوقفم ءيصوصخالأ هذو و ، هب ذخالأ نيعتي و ، عبالل يف رملأال هيف رصحنىف -اضى ا .

ذا ، هريغ لامتحاب عطقلا وه امنإ ليوأتلا باكترا ىلإ هيلع سيقملا يف انأجلأ يذلأ نأ: لصاحلا و سيقملا يف دوقفم اذه و ليوأتلاب مازتللالا نع انل صانم ال هعم

ال ، نيندنسلاب عطقلا نيب و نيندنسلاب ذخالأ و ليوأتلا نيب ءتبات ءمزالملأ: رخأ ءرابع و ليوأتلا نيب و نيندنسلال ءيعقاو نيب

ريغ هب ملعلال نع رطنلال عطق عم عقالو يف نيزراعتملا نيربخلال رودص درجم: ءالثلأ ءرابع و ددجملا هلالأ ءيأ تاريقت) . امه رودصب عطقلا وه هل مزالملأا منإ و ، ليوأتلاب مازتللال مزالملأ (١٩٧ ص ٤؛ ج ٤؛ يزارىشلا

٢٠٠-١٩٩ ص ٤، ج ٤، يزارىشلا ددجملا هلالأ هىأ تاريقت [7]

ت:سا نی چ ناشی ترابع همادا [8]

كشلا نوکي ف، قرطال دحأب هموزلم زارحإ ىلع فقوتي رهاظلا ي ف وه هيلع مزاللا اذه بيترت معن عفتري امهروص تابثإ ةلدأ ةطحالم دعب و، اعقاو امهيلك رودص ي فشلا نع اببسم ليوأتل ي ف امهروص عطقلا ةروصك ليوأتل اب ذخالل نيعتي و، كشلا اذه

ذخالل بجي يذلل ربخلا ي قرفلا مدع مولع ملام نم هأ اضيأ -هرس سدق -هركد ام فعض نع فشكي و ريغ دحاو ربخ عم ةرتاومت ةياور وأ ةيأ ضراعت اذا امك -انيعم ادحاو ناك ام ني ب هروص ىلع ءانبل و هب ني ب -اضيأ -لوألا ي ف رمألا نارود ثيح نم -ماقملا ي ف امك -اريخم ادحاو ناك ام ني ب و -رودصلا مولع م ي ف وأ امه ي ف ليوأتل و رخألا دنسب ذخالل ني ب و هروص ب مازتللالا نم دب ال يذلل كلذ رهاظ ذخالل هروص ب مازتللالا بجي يذلل كلذ

ليوأتل ىلإ ردابي ال نأ مزلي رخألا رودص ي فشلا نع اببسم ليوأتل ي فشلا نكي مل نإ ف دحأ فقوتي مل هأ عم، امهيلك ي ف هيل ريصملا نم دب الف هنع اببسم ناك نإ و، ني ماقملا ي ف زواج نإ ف -هرس سدق -فنصملا ىتح لوألا مسقلا ي ف قرطال ىلع ليوأتل رايتخا ي ف ملعأ امي ف ف. فلاخم ىلع ه ي ف فقن مل امم دحاو لا ربخ ب رتاومتلا ربخلا و باتكلا صيصخت

لحم وه يذلل ي ناثلا مسقلا ي ف هنع هل صانم الف، هب مزتللم -هرس سدق -فنصملاف، ناك فيك و مالملا

-ةرتاومتلا ةنسللا وأ -باتكلا صيصخت ةلأسم و، ني رهاظلا ي ف وه امنإ انه مالملا نإ: لقي نإ امه نم رهظأ وأ اصن امهل فلاخملا ربخلا ناك اذا امي ف يه امنإ داحألا رابخأب

نإ ةرتاومتلا ةنسللا و باتكلا رهاظ ي ف ليوأتل ي فشلا نإ ف، دحاو ني ماقملا ي ف طانملا: انلق ناك نإ و، ليوأتل رايتخا و هب ذخالل هجو الف صصخملا رودص ي فشلا نع اببسم نكي مل هجو ب ني ماقملا ني ب قرف الف، صصخملا حرط ىلع ليوأتل رايتخال هجولا وه ناك و هنع اببسم

باتكلا وه و ني عم دحاو ىلإ ةبس نلاب وه امنإ ةم ث هري دقت ىلع ليوأتل نأ وه و، قرف امه ني ب معن هلا ةيأ تاري رقت). امهيلك ي ف وأ ني عملا ريغال دحاو لا ي ف ه ي ف نحن امي ف و، ةرتاومتلا ةنسللا وأ (٢٠١-٢٠٠: ص ٤، ج ٤، ي زاري شلا دجمل

رهاظ فالخ رب لمح اب همزالم، رودص هب عطق هك درك نايب هنوگ نيا ار داتسا مالک ناوت ىم [9] درادن.

زا ىرايسب رد. مىرادن ىدىدرت، درادن رهاظ فالخ اب ىا همزالم رودص هب عطق هك نيا رد: كلذ نايب لكشم. نأرق تاىآ زا ىرايسب لثم تسا هدش هدارا مه ود ره رهاظ و مىراد ىعطق هرازگ ود، تاقوا فشاك؟ تسىچ زا فشاك ضقانت ام. دنشاب ضقانت م رودصلا ىعطق ى هرازگ ود هك تسا ىماگنه تسا نيا زا فشاك، ضقانت. تسىن راک رد ىا همزالم مه زاب هن؟ ترابع زا ىكى زا رهاظ فالخ هدارا زا ضقانت م ىانعم ود دصق، ىلصا لكشم سپ. تسا هدركن دصق ار ضقانت م ىانعم ود نيا مام هك هدارا، (دوصقم) دصق ىفن هب -مىراد رودص هب عطق هك نيا هب هجوت اب - نأ عفر و تسا هدىوگ ىوس عاجنا دناوت ىم لكشم لح، رت نشور ترابع هب. تسا دصق قلعت م اى و (تسا هدىوگ هىدج: مىوگب هك نيا دشاب هتشاد ىفلتخم

دنا هدرک دصق ار رگىد ترابع رهاظ فالخ و ترابع ود زا ىكى رهاظ، مام. ١.

مود ترابع لصا هكلب تسا هدركن دصقُالصا ار ىرگىد و دنا هدرک دصق ار ترابع ود زا ىكى مام. ٢. تسا هدش نايب هىقت لىبق زا ىرگىد ىعاود هب هكلب ىعرش مكح نايب دصق هب هن

لوصولا دئارف رد تسا خيش ترابع بلطم نيا دهاش [10]

انيلع تفتخا ةلصتم نئارقب ام رابخال يف **رهاوطلال فالخ** ةدارا ةرثك يه ام نإ فالختخال ةدمع نإ ةمولعم ةيلاح اهنوك هج نم ةيفتخم ةلصفنم وأ ،ينعم لاب اهل قن وأ رابخال عيطقت هج نم **هيلع مامإلا اهارى حلصم ل ةنيرقلا ريغب ام** و ،سامطنالاب تفتخا ةيلاقم وأ ني بطاخملل نم ةيقتلا ريغ وأ -**ةيروتلا هجو يلع ةيقتلا نأ نم ،هانرتخا ام يلع -ةيقت نم مالمسلا** (١٣٠ ص ؛ ٤٤ ج ؛ لوصولا دئارف) رخال حلصم

ار يا هيروت هيقتا افرص اما دننك يم هراشا زين هيقت هب رهاط فالخ دراوم نىىبت ماقم رد ناشيا دنمان يم رهاط فالخ .

دنا هداد حرش هنوگ نيا ار ترابع نيا ،نىشحم زا يخرب

تردص ةيقتلا نأ يلع انا ب نوکي ام نإ ،ةيقتلا باب نم هيلع ةنيرق ركذ الب رهاطلال فالخ ةدارا ي أم و ،ةنيرق ركذ الب رهاطلال فالخ ةدارا نع ةرابع يه يتلا ةيروتلا باب نم مالمسلا هيلع مامإلا نم **دصقي مل** اذه يلع ذ ؛ ماقملل الاثم حلصت ال يهف **زئاجلا بدكلا باب نم ةيقتلا نأ** يلع انا ب حرش يف لئاسولا ديهمت) **عقاولا فالخ نوکي يذل هرهاط دارأ لب ،رهاطلال فالخ طفللا نم** (٣٨٨ ص ؛ ١٢ ج ؛ لئاسرلا

:هنومن ناو نع هب .دروخ يم مشچ هب نوىلوصا زا ىراىسب مالک رد هيقت و رهاط فالخ نىب هلباقم

:بابسأ هل رابخال يف عقاولا فالختخال نإ :تلق

.ةماعلا ةقفاوم هج نم :اهنم

.فالختخال دّرجمل **ةيقتلا** :اهنم و

.**رهاوطلال فالخ** ةدارا نم خيشلل هركذ ام :اهنم و

(٥١٨-٥١٩ ص ،ضراعتلا) .ةسوسدمل و ةبوذكمال رابخال دوجو :اهنم و

وأ يللمعتسالا دارملا يف كشلا ماقم يف وه امنإ رهاوطلال لمعلال يلع ءالقعل انا ب نأ مولعلم نم و (يف ثوحب) .ناحتمالا وأ ةيقتلا ماقم يف هنأ وأ رهاطلال فالخ هتدارب ملعلال صرف نود يدجل دارملا (١٣ ص :احالطصا ضراعتلا ١٦/ ٧ ج / لوصولا ملع

وهف هنم الولدم و طفللا نم ارهاط نوکي ام لك نأ يلع رهاوطلال باب يف ءالقعل انا ب نأ :ايناث و ةدارا لامتحا فالخل لامتحا أشنم ناك ءاوس ،هفالخ لامتحا ب نونتعى ال شيحب ،أج هم لكتمل دارم و ،انيرمت وأ ،اوغل لب ينعم ةدافل ال هب ملكتل لامتحا وأ ،ةيقتلا لامتحا وأ ،رهاطلال فالخ وه دحاو لصأ اهانأ :انلق ءاوس ،رهاوطلال ةيجح سفنب عفدي فالخل تالامتحا عيمج ىرخا ةرابعب (ج ؛ لوصولا ديدست) .رهاوطلال ةيجح ثحب يف لاقملا ليصفت و ،ةددعتم لوصا اهانأ وأ روهطلال ةلاصأ (٤٦٣ ص ؛

رد هدىوگ لاح روهظ .تسوا مالک هن و والاح روهظ ،روهظ زا دوصقم يهاگ هک تشاد هجوت دىاب هتبلال رهاط فالخ قىداصم زا ار هيقت دوخ ناوت يم اضف نيا رد.هيقت و افخا هن تسا بللطم ناىب و اقلال .درمش

ةروص ىف لالحا وه امك **رهاطلال فالخ ضراعتلا باب ىف ةيقتلا لامتحاف** ةردان ةيقتلا نا (٤١٢ ص ،نطلال ةيجح يف ءلاسر)ضراعتل نم هولخ و ربخل دارفنا

نېضراعت م لا طوقس مدع دېفت اهعومحمب اهن ا شېح ، ةيجالعلا رابخألا و عامجالا ىلإ رطنللاب اذه
-لصلأا ىضتقمف الا و ، اهاؤم ىلإ ةبسنللاب انوكي مل نأ امه نوك و امهاؤم يف ةيججال نع امه يلك
طوقس وه امنإ -راتخمل وه امك ةيقي رطلاب باب نم رابخألا رابتعا ىلع ءانب فرعتس امك

ددجملالهللا ؤيآ تاريخرق ت). هادؤم يف ال عفف ؤج ح امهنم ؤيش نو ك مدع و ، ؤي جحلا نع اهنم نيضراعتملا (١٩٦ ص ؛ ٤ ج ؛ يزاريشلا

نم ؤي جيس ام يفاني ال ، دنسلا بسحب توبثلا نقيتم نيضراعتملا دحأ نو ك نم هانم دق ام نإ م ث ؤي قيرطال باب نم ني تربتعملا ني ترامأل ضراعت يف ؤدع اقلل ي ضتقم نأ نم ؤللل همحر فنصملا ، اهوحن و أب نلا ؤيآ لجأل رابخأل رابتعا يلغ ي نبم اذه نأل ، ؤي جحلا نم امهنم لك جورخ و طقاسلا وه دحأ رابتعا اهاضتقم نأل ، ريختلا و حي جارتلا رابخأ لجأل اهرابتعا يلغ ي نبم هانركذ ام و راشأ هيلل و . حضاو وه و ، مدعلاك امهضرف و اسأر امهئاعلل مدع و ، ريخت و اني عت نيضراعتملا و ، حجرم كانه ناك اذا ني ععمل امه دحأ رودصب دبعتلا نأ بي رال و : هلوقب اضيأ ؤللل همحر فنصملا ؛ (لئاسولا قثوأ يشاوح عم) لوصألل دئارف). «همدع و عمجلال ري دقت يلغ تباث ، نكي مل اذا ريخملال (٢٣٤ ص ؛ ٦ ج

هب هك يبللاطم هب يللامجا تسا يا هراشا ، خيش مال ك رد رهاظلا و دنسلا رابتعا هلدا [19] ناو نع ار ليلد و دنا ني ب محازت خيش هك اج نآ. تسا هدش حرطم باتك تشدگ هحفص رد يلل صفت دن يامرف يم :

بجي كلذك ، ؤي جحلا طئارش تعم تجا اذا هرو دصب دبعتلا و ؤي اورلا يف دنسلا ؤاعارم بجي امك ؤنيرق كانه نكي مل اذا هرو دصب دبعتلا بوج و ضورفملا مالكلل رهاظ مملكتملا ؤدارب دبعتلا رهاظ و دنس رابتعا هلدا زا دوصقم هك تسا نشور ترابع نيا رد (٢١ ص ؛ ٤ ج ؛ لوصألل دئارف) ؤفراص هب زين ترابع دوخ هك نيا رب هوالع ، درادن حي جارت و لداعت ثحب هب يراك و تسا تي جح هماع هلدا . تساراد ار دوصقم ي هدا فارد يفاك روهظ ، يياهنت

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا يكي لاوس [20]

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا يكي لاوس [21]

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا يكي لاوس [22]

هطحال م نودب ار لصا هك تسا نيا يلاوا : ديامرف يم ترابع نيا رب دوخ هيشاح رد ، دنوخآ مو حرم [23] ميري گب رظن رد هيجال ع رابخا :

-خ-ل- ني ععمل امه دحأ رودصب دبعتلا نأ بي رال و : (ؤدق) هلوق

نإ هرتت أمم حضتي امك ، الصأ امه دحأب دخألل ني عتي مل الل و ، ؤي جال علال رابخأل ؤطحال مب وه ام نإ اذه وأ ادنس تارامأل ؤي جح ؤلدأ ؤي ضق وه ام بسح يلغ لصألل سسؤي نا يلاوال و ، هللا ؤاش ررد). اهرهظ ؤي ضق وه ام ني عتي و اهتطحال م ث ، ؤي جال علال رابخأل نع رطنلل عطق عم ، ؤلال د (٤٣٥-٤٣٤ ص ؛ ؤي دجل ؤي شاحلا ؛ دئارفلل يلغ ؤي شاحلا يف دئاوللا

: ديامرف يم و دنك يمن لوبق ار خيش ترابع نيا ام ، ي دزي ديس

خال حجرم كانه ناك اذا ني ععمل امه دحأ رودصب دبعتلا نأ بي رال و : هلوق

، اهلابق يف و ؤي جال علال رابخأل ؤطحال مب نيضراعتملا انطحال اذا متي ام نإ ناي بلا اذه نأ ي فخي ال مل نإ ريختلا و رخألل يلغ ؤي زم امه دحأل ناك اذا حي جرتلا وه نيضراعتملا يف لصألل نأب انلق و ألف طقاسلا نيضراعتملا يف لصألل نأب لوقلا و ؤي جال علال رابخأل نع ضامغالا عم أم و ، نكي

نیدنسلال نم نیبلایف نیقیتمال ذای، یرجی.

دری فی فکی ذای، هبولطم تابثایف هیلیجاتحم ریغ کدردتسم نایبال اذه نأ: هیلع دری اضی و رهاظلاب ذخال لیلدب ضراعم نیدنسلال ذخال لیلد نأ نم قرابعال هذه لبقرکذام عمجال دقاق

نیقیتمال ناک ول هرودصب دبعتالیلع قفتمال دحاولا نأل، مات ریغ هسفن یف نایبال اذه نأ عم رمال نکل، رخآال دنس و رهاظب ذخال نیب رودی رمالا نأل لاقی نأ حص ینادجوال نیقیلاب دبعتال دنسلال دبعتال لیلد مومع و قافتال کلد سفن ام هب دبعتال لیلد نوکیف، کلذک سیل لیلع جری هنأ: هیف لوأال ام و، ءاوس نیضراعتمالی لیلدل دلبسن نأ هیف یناثال ام، اقلطم لئال و، رهوظالب دنسلال ذخای عمجال لئال نأل، هتججحب لوقن ال یذلای دیقیقتال عامجال هیف کوکشم عیشب عامجال دیقیامهنم لکف، رخآال حرطم عم رهوظ و نیدنسلال ذخاب ذخای حیجرتلاب (۴۵۷-۴۵۶ ص؛ ۳ ج؛ لوصال دئارف عیشاح) اندن

۲۲ ص، ۴ ج، لوصال دئارف [24]

تامدقم یلع فوقوم مالسلال مهیلع جججال نع ؤیورمال رابخال ابیعرشل مکجال تابثای نأ: ملعا [25]
ثالث:

ججال نع ارداص مالکال نوک: یلوالا

اهریغ و ؤیقت نم، رخآ هجو یلع ال، لال مکح نایبل هرودص نوک: یناثال

فقوتی اذه و، یغدمال مکجال یلع هتالاد توبث: ثلثال

ةیاورال ظافلال عاضو نییعت یلع: الؤا

هریغ و اعضو یضتقم دارمالا نأ و، اهنم دارمال نییعت یلع: یناث و

ةببرأ روم اذهف:

هنع ربعمال وه و، ؤصاخال نونظال نم ثلثال ؤمدقمال نم یناثال ؤجال نوک یلی انرشأ دق یوغللال لوقب اهیل لصاحال نظال نوک تبثی مل ام اهنم یلوالا ؤجالا نأل یلی و، یظفللال رهوظلاب ارخی ؤججال دعبتسن مل نإ و، ؤصاخال نونظال نم

یقعوالا مکجال نایب یعاد ریغل ؤیاورال رودص مدع ؤلاصب ؤتبات اضی ایهف: یناثال ؤمدقمال ام و یلع مکتمال مالک لمح نم: ؤالعال و ؤاملعال نیب اهیلع عمجال دقاقالی لیلع و، یظفللال رهوظلاب هاوعد عمسی ال اذل و؛ فوخ و ؤیقت نم هودصقم فالخ نایبل ال، یقعوالا هبولطم نایبل ارداص هنوک هتارامأب افوفحم همالک نک یمل اذای هیغدی نم

نأ یلی ؤلأسمال هذه عجرمف، داحآال رابخأ ؤجج ؤلأسم اهل دقع یتلای هف: یلوالا ؤمدقمال ام و دیفی امب ال تبثت ال مأ دحاولا ربخب تبثت له -هریرقت و اهلعف و ؤجال لوق ینعأ -ةنسلال (237-238 ص؛ 1 ج؛ لوصال دئارف) ؤنیرقال و رتاوتال نم عطلقال

هک درک هراشا خیشریخا هلمج نیمه هب ناوت یم تالاد رب رودص یبتر مدقت دهاوش هلمج زا و لصألل افلاخم سیل هدنسب ذخال نیقیتمال ریغل رخآال رهاظ وه و نیرهاظال دحأ حرط و: دندومرف (لوصال دئارف) «هرودصب دبعتال نع غارفال دعب مالکال یف لیوأتال باکترا لصألل فلاخمال نأل (۲۲ ص، ۴ ج)

دنیامرف یم یدعب تارقف رد هک یتارابع و

... ره اطلل ةاعارم دنسل حرط عم یقبی ال ذإ حضاوف هتالال دأ

(۲۳ ص: ۴، لوصأل دئارف) هره اظب لمعلل دروم قبی مل ربخل ال کلذ دنس انحرط ول ذإ

هک دوش یم عونمم نأ اب تفلاخم و دسر یم تیلعف هب یمآگنه روهطلال هلاصا، تانایب نیا قبط رخا و مدقت ود نأ نب هکلب تسین نامزمه مکح ود نیا تیلعف سپ. دشاب تباث رودص لصا تس.

نیضراعتمل یف ةیوناثلل ةدعاقل یضتقم [26]

حضتا دق و، نیضراعتمل مکح یف ةیلّوالل ةدعاقل هیضتقت ام نایب قباسل لصفل یف مدقت ةیقیرطلال یل علاء اب طقاسل یضتقت اهنا.

قباسل لصفل یف مدقت ام اذه.

ةیوناثلل ةدعاقل هیضتقت ام نایب هیف داریف لصفل اذه امأ و

نع رظنل اعطقب نیضراعتمل یف ةدعاقل هیضتقت ام مکح نایب ةیلّوالل ةدعاقل نم دارمل و رابخألل ةطحالمل نیضراعتمل مکح نایب ةیوناثلل ةدعاقل نم دارمل امنیب، ةیجالعل رابخألل ةیجالعل.

ام دعب ةیلّوالل ةدعاقل نایب یف ةدئافل ام هنأ وه و، فنصلم لخیشل یل لاکشإ ةّجوتی انه نم و نإ؟ ةیجالعل رابخألل هیضتقت ام ةطحالمل یأ، ةیوناثلل ةدعاقل هیضتقت ام ةطحالمل مهمل نأ ضرف ةیافک). یلعات ةللل ءاش نإ دعب امیف هیلإ ریشنس امک ةّرس سّدق هیل لّجستی لاکشإ اذه (۴۳۳ ص: ۵؛ ج: ۵؛ یوناثلل اهبولسا یف لوصألل

، نائفئا طتدرو هنإ: لوقن رابخال و عامجلل نیضراعتمل طقاست مدع میلست دعب هنأ: هتصالخ و امهادحإ میدقت نکمی مل نإف، حجّرم لل دجالل میدقت موزل یل عیخال و، ریختل یل علاء امهادحإ ةمدقتمل ةثالثل هوجلل تاجّرم لل دجالل ذخالل میدقت مزلیف

هقیلعتل یف و

نناقیلعت انه دجوي (1)

یه و، رابخال ینعأ، ثلثلل هجولاب حجّرم لل دجالل میدقت موزل تابلل ةّرس سّدق کّسمت دق هنإ 1- احّرم ةضراعتمل فرط لعلل ینعم ال و، ةضراعتمل فرط ضرفل بسح

حجّرم لل دجالل ربخلاب ذخالل مزلی اهنیب امیف ةیجالعل رابخال ضراعت دنع هنأ ةّرس سّدق رکذ 2- ةدئافیّ دوعت ال اذه یل علاء اب هنإ: لاجمل اذه یف هل لوقن و، ةمدقتمل ةثالثل هجولل ةهج نم رابخال ضراعت دعب یّتح اه عفتنن مل ذإ، قباسل لصفل یف اهسّسأ یتلل ةیلّوالل ةدعاقل ةدعاقل ءاضتقال سیل و ةثالثل هجولل لجالل حجّرم لل دجالل ربخلاب ذخالل انحّجرتی، ةیجالعل (۴۳۶-۴۳۵ ص: ۵؛ ج: ۵؛ یوناثلل اهبولسا یف لوصألل ةیافک). کلذ یضتقت ال اهنإ، کلذل ةیلّوالل

(۲۲ ص: ۴، لوصال دئارف) رخأل یل علاء امکاح سیل امهادحإ و [27]

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [28]

(۲۲ ص، ۴ ج، لوصالائ دئارف) رخآال یلع امكاح سیل امه دحأ و [29]

دنس أمأ و، هتلالد ال و صنلا دنس ال و -هیدب -هتلالد محازی ال رهاظلا دنس نأ: هحیضوت [30]
عفر هب دبعتل راثآ نم نأل؛ هروهط یلع نامكاح امه و، هدنس ال رهاظ نامحازی ام نإف، هتلالد و صنلا
؛ ۴ ج؛ لوصالائ دئارف) صنلاب دبعتل یف كشلل نع ببسم هیف كشلل نأل؛ روهظلا كلذ نع دیل
(۲۲ ص)

ذ؛ لالدل بسحب حیجرتل ال اسم نع جراخ رهاظلا یلع صنلا میدقت نأ: انركذ امم صخلت دق و [31]
هونس لیلد ضراعی دنسلا یظلالا صنلا، معن. هیلع صنلا حجری یتح صنلا ضراعی ال رهاظلا
(۸۹ ص، ۴ ج، لوصالائ دئارف). رهاظلا رابتعا لیلد یلع مكاح نكل، روهظلا هیج لیلدل

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [32]

یلوط هطبار اه نأ نایم یددعتم دراوم رد، هلدای سررب رد هک درک نایب هنوگ نیا ناوتب دیش [33]
خیش موحرم صاخ تروص هب و نویلوصا هجوت دروم هطبار عاجنا نیا زا یخرب، نایم نیا رد. مینیب یم
دنا هدشن جارختسا هسردم و سالک یاضف رد زونه یخرب و دورو دننام تسا هتفرگ رارق یراصنا

ریبعت هب و دوشن یلعف الصا یثا مکح عوضوم هک دوش یم بجوم لوا مکح عوضوم تیلعف، دورو رد
لباق ام یثحب یاضف رد هک تسا حلطصم دورو نامه نیا. تسا یثا مکح عوضوم عفار، دورو رگی
دور یم نیب زا رهاظ هب ذخا عوضوم، لداعلا قوص لیلد ندمآ اب هک ارچ. تسین قیبطت

میراد دورو هون ود ام: تفگ و دش هعسوت هب لئاق ناوت یم نکل

دش نایب هک عوضوم عفار دورو ۱.

دنک یم یثا لیلد یارب عوضوم داجی، لیلد کی ندمآ هک عوضوم تبثم دورو ۲.

هب یمود ندوب دیقم و لیلد ود ییواوحتم طابترا یاضف رد، عوضوم عفار دورو هک تفگ ناوت یم
هب تسا دیقم (دوروم) مود لیلد هک نیا لثم. دوش یم عفترم یلوا ندمآ اب اساسا هک تسا یدیق
ددن ب یمرب تخر دوخ یدیوخ هب کش، لوا مکح ندمآ اب هک لوا مکح رد کش

نیا زا ام یثحب دروم هک ییواوحتم هن و تسا یا هبترم افرض هطبار، عوضوم تبثم دورو رد ام
نیا نوچ؛ تسین عفر ی هطبار تلالد و دنس نیب هطبار، رهاظ و دنس نیب ضراعت رد. تسا لیبق
، دنس هب ذخا لیلد و دنس دوجو هکلب دنرادن مه اب دیقم و قلطم طابترا خنس زا یطابترا اساسا ود
تسا لیلد رهاظ هب ذخا ححصم

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [34]

۱۳۲ ص، ۴ ج، لوصالائ دئارف [35]

رهاظ و صن محازت :مود عنام

ثي ح رهاظلا عم دنسلا ينظلا صنلاب كلذ سايق داسف رهطي هنم و
نأ هحيضوت .صنلا دنس ال رهاظلا روهظ حرطب امهنيب عمجلال بحوي
هتلالذ اما هتلالذ ال و صنلا دنس ال و هتلالذ محازي ال رهاظلا دنس
و صنلا دنس اما و رهاظلا اعارم دنسلا حرط عم يقبي ال ذا حضاوف
نم نال روهظ يلع نامكاح امه و هدنس ال رهاظ نامحازي امناف هتلالذ
نع ببسم هي ف كشل نال روهظلا كلذ نع ديلا عفر هب دبعتلا راثا
[1].صنلاب دبعتلا ي ف كشلا

رب ار دنس هك ميراد يياهاج ام هك تساروطچ هك ديوگ يم تسار هدرک تبحص خيش هيلع هدمآ يسک
مه اجنيا .دينک مدمم ار دنس مه اجنيا رد ،ميربم ليوات ار رهاظ و مينکيم مدمم رهاظ
؛نک ليوات ار يرگيد رهاظ :ديوگيم و دوشيم مدمم ،نک قيدصت ار لداع ديوگيم هك يليلد:ديوگب
.دنکيم قرف اجنيا :ديوگيم خيش ام

يکي ،ليلد ودينب تسارتمحازم و تسين يرگيد رب مکاح يکي :متفگ هك نيا زا «رهاطي هنم و»
ار لداع نيا هك ديوگيم رگيد ليلد اما ،ينک ذخا رهاظ هب دياب نوچ نکن قيدصت ار لداع نال ديوگيم
تسين مدمم يرگيد رب مادکچه و تسارتمحازم اهانآ نيپ ؛نکن لمع نال رهاظ هب و نک قيدصت
حرطب امهنيب عمجلال بحوي ثي ح رهاظلا عم دنسلا ينظلا صنلاب كلذ سايق داسف»
رهاظ نال لباقم رد و تسار صن نال تلالذ هك ميراد يدنسلا ينظ ؛«صنلا دنس ال رهاظلا روهظ
ولو تسار رهاظ نال لباقم رد .تسار ينظ نال دنس هكيلاحرد درب ليوات ار صن ناوتيمن اجنيا رد .ميراد
« .دشاب ينظ شدنس ولو دنريگيم ار صن هك دنراد لوبق خيش دوخ و باحضا .دشاب يعطق شدنس
رهاظ رب ار نال و ،ميرگيم نال ينظ دنس اب ار صن» [2]مکحلا يعطق يفانال قيرطلا هيظ
.مينکيم مکاح رگيد ليلد

ليوات ار رگيد رهاظ و ديرگب ار دنس ينعي .دينزب اجنيا رد ار فرح نيمه :ديوگيم لکشتسم
ره ؛دينکب ار راک نيا ،دنس ذخا اب اجنيا رد اما ،ديدربم ليوات ار يرگيد رهاظ صن اب اجنيا رد .ديرب
.دوريم ليوات روهظ ود

.سايق داسف حيصوت ؛«هحيضوت»

.يصن هن ،تسار روهظ نال تلالذ هك يليلد ؛«رهاظلا دنس نال»

.تسار نيمه نم فرح :ديوگيم .مينک يم شقيدصت ،تسار لداع دوخ ،دنس نوچ ؛«هتلالذ محازي ال»
.ريگب مه ار شرهاظ ،لداعال قوص.درادن يتمحازم تسار حضاو

اعارم دنسلا حرط عم يقبي ال ذا حضاوف هتلالذ اما هتلالذ ال و صنلا دنس ال و»
و تسار ينظ نال دنس اريز ،نال دنس اب هن و تسار صن اريز دراد يتمحازم صن تلالذ اب هن ؛«رهاظلا
چه ،رهاظ دنس سپ ،درادن يدروخرب يرگيد دنس اب رهاظ دنس نياربانب .«لداعال قوص» ديوگيم
.درادن يتمحازم

اب؛ «**دنس ال ره‌اظ نام‌حازی ام‌ن‌اف**». تس‌ا ص‌ی‌ص‌ن‌ت ش‌ت‌ل‌ال‌د؛ «**ه‌ت‌ل‌ال‌د و ص‌ن‌ل‌ا دن‌س ام‌ا و**» ار لد‌اع دی‌وگی‌م، درادن ید‌روخ‌رب و‌ا دن‌س اب یت‌ق‌و س‌پ. ن‌آ دن‌س اب ه‌ن، دن‌کی‌م مح‌از‌ت ره‌اظ ن‌آ ره‌اظ و تس‌ین یت‌م‌ح‌از‌م ا‌ج‌ن‌یا رد. ن‌ک لی‌و‌أت ار یرگی‌د و ری‌گ‌ب ار ن‌م، م‌ت‌س‌ه ص‌ن ن‌م نو‌چ اما، ن‌ک ق‌ی‌د‌ص‌ت تس‌ا ر‌ار‌ق‌رب ت‌م‌و‌ک‌ح.

دن‌س اب ار‌یز دن‌ت‌س‌ه م‌ک‌اح ره‌اظ ره‌وظ رب؛ «**ره‌وظ ی‌ل‌ع نام‌ک‌اح**»، ش‌ت‌ل‌ال‌د و ص‌ن دن‌س؛ «**ام‌ه و**» ش‌ت‌ل‌ال‌د نو‌چ اما؛ ن‌ک ق‌ی‌د‌ص‌ت ار ن‌آ دی‌وگی‌م ه‌ک‌ل‌ب، ن‌کن ق‌ی‌د‌ص‌ت ار ن‌آ دی‌وگی‌م‌ن. درادن یت‌م‌ح‌از‌م ره‌اظ اما، ن‌ک لو‌ب‌ق ار و‌ا فر‌ح تس‌ا لد‌اع نو‌چ ین‌عی. یراد‌رب تس‌د یرگی‌د ره‌وظ زا دی‌اب، تس‌ا ن‌ش‌ور، تس‌ین ر‌اک رد یت‌م‌ح‌از‌م رگی‌د و تس‌ا ت‌م‌و‌ک‌ح ن‌یا، ر‌ب‌ب لی‌و‌ات ار ش‌م‌ال‌ک.

زا تر‌اب‌ع ن‌یا رد ه‌ک تس‌ا ن‌یا ب‌ل‌اج؛ «**ره‌وظ‌ل‌ا ک‌ل‌ذ ن‌ع د‌ی‌ل‌ا ع‌ف‌ر ه‌ب د‌ب‌ع‌ت‌ل‌ا ر‌ا‌ث‌ا ن‌م ن‌آ‌ل**» ر‌ا‌ث‌ا زا دن‌ی‌ام‌رف یم، ه‌ت‌ی‌ع‌و‌ف‌رم ی‌ع‌دی د‌ب‌ع‌ت دو‌خ ه‌ک ن‌یا ه‌ن، دن‌ن‌کی‌م ری‌ب‌ع‌ت «ع‌ف‌ر» ه‌ب ت‌م‌و‌ک‌ح ه‌د‌اف‌ت‌س‌ا دور‌و فی‌ر‌ع‌ت زا اما؛ «**نام‌ک‌اح**» دی‌ام‌رف‌یم. تس‌ا دور‌و فی‌ر‌ع‌ت ن‌یا، ب‌خ. تس‌ا ع‌ف‌ر، د‌ب‌ع‌ت و می‌ت‌فر‌گ ار دن‌س نو‌چ ین‌عی «**ره‌وظ‌ل‌ا ک‌ل‌ذ ن‌ع د‌ی‌ل‌ا ع‌ف‌ر ه‌ب د‌ب‌ع‌ت‌ل‌ا ر‌ا‌ث‌ا ن‌م ن‌آ‌ل**»؟! دی‌ن‌کی‌م دن‌ن‌کی‌م ش‌لی‌و‌ات س‌پ، دن‌ک در‌وخ‌رب دن‌او‌ت‌ی‌م‌ن ص‌ن اب م‌ه ن‌آ ره‌اظ و می‌در‌ک ق‌ی‌د‌ص‌ت ار و‌ا.

ب‌ب‌س‌م» ک‌ش ن‌یا، ه‌ن ای تس‌ه دار‌م ره‌اظ ن‌یا ه‌ک مراد ک‌ش، ره‌وظ رد ک‌ش ین‌عی؛ «**ه‌ی‌ف ک‌ش‌ل‌ا ن‌آ‌ل**» اما، می‌در‌کی‌م ذ‌خا ره‌وظ ه‌ب و می‌ت‌ش‌اد‌ن ی‌ک‌ش دو‌ب‌ن ص‌ن ن‌آ ر‌گا؛ «**ص‌ن‌ل‌اب د‌ب‌ع‌ت‌ل‌ا ی‌ف ک‌ش‌ل‌ا ن‌ع**» ن‌ی‌ار‌ب‌ان‌ب، تس‌ا ص‌ن رب ع‌ر‌ف‌ت‌م ک‌ش س‌پ. د‌زاد‌ن‌ای‌م ک‌ش ه‌ب ار ام ص‌ن ن‌آ، تس‌ا ص‌ن ش‌ل‌ب‌اق‌م نو‌چ. می‌ن‌کی‌م م‌ک‌اح یرگی‌د ره‌وظ رب، ار ن‌آ ت‌ی‌ص‌و‌ص‌ن.

ه‌ل‌ل‌ا ه‌م‌ح‌ر‌ال‌م ل‌اک‌ش‌ا

دن‌ا ه‌ز ی‌بو‌خ فر‌ح خ‌یش ل‌ب‌اق‌م مر‌ط‌ن ه‌ب ه‌ک. دن‌اه‌ز ی‌اه‌ی‌ش‌اح ه‌ل‌ل‌ا ه‌م‌ح‌ر‌ال‌م مو‌ح‌رم ا‌ج‌ن‌یا رد، دن‌س‌ل‌ا ین‌ظ اما، تس‌ا ص‌ن ه‌ک تس‌ا تس‌رد ین‌عی، ت‌ف‌گ دن‌او‌ت‌ی‌م م‌ه ار ن‌آ ل‌ب‌اق‌م فر‌ط دن‌ی‌ام‌رف‌یم ی‌ع‌ط‌ق ن‌آ ره‌وظ اما، م‌ن‌ک ق‌ی‌د‌ص‌ت ار لد‌اع ه‌ک ن‌یا رد مراد ک‌ش. م‌ن‌ک ق‌ی‌د‌ص‌ت ار لد‌اع دی‌اب ن‌م، تس‌ا ی‌بو‌خ فر‌ح ن‌یا خ‌یش ش‌ی‌ام‌رف ل‌ب‌اق‌م رد. ن‌کن ق‌ی‌د‌ص‌ت ار لد‌اع ن‌آ و ری‌گ‌ب ار ن‌م ره‌وظ دی‌وگی‌م دن‌س‌ل‌ا ت‌م‌و‌ک‌ح م‌ه ا‌ج‌ن‌یا رد ا‌ج. دو‌ش‌ی‌م حر‌ط‌م م‌ه ا‌ج‌ن‌یا رد، د‌ی‌ت‌ف‌گ ام ه‌ب ال‌ب‌ق ه‌ک یت‌م‌ح‌از‌م ن‌ی‌ع نو‌چ، تس‌ا ی‌ع‌ط‌ق ت‌ل‌ال‌د و ین‌ظ دن‌س، ن‌آ ل‌ب‌اق‌م. تس‌ا ین‌ظ ت‌ل‌ال‌د اما، تس‌ا ی‌ع‌ط‌ق دن‌س ا‌ج‌ن‌یا رد؟! د‌ش‌اب‌ن، ه‌ن ای تس‌ه دار‌م ره‌وظ‌ا ع‌ق‌او ای‌آ ه‌کن‌یا رد ام ک‌ش اما تس‌ا ین‌ظ دن‌س دن‌چ‌ره دی‌وگی‌م ام‌ش. تس‌ا دن‌س ه‌ب م‌ز‌ل‌م ای‌آ ه‌ک د‌زاد‌ن‌ای‌م ک‌ش ه‌ب ار ام م‌ه ره‌وظ ن‌ی‌م‌ه ه‌ک تس‌ا ی‌ل‌اح‌رد ن‌یا. تس‌ا ص‌ن زا ب‌ب‌س‌م رد می‌و‌گ‌ب می‌ن‌او‌ت‌ی‌م‌ن و، تس‌ا ه‌ل‌د‌اع‌م کی دن‌نام ن‌ی‌ار‌ب‌ان‌ب؟ ه‌ن ای می‌ت‌س‌ه لد‌اع ق‌ی‌د‌ص‌ت و ین‌ظ.

[3] تس‌ین یر‌اج ا‌ج‌ن‌آ رد ی‌لو تس‌ا یر‌اج ا‌ج‌ن‌یا

ره‌اظ رب دن‌س لی‌ل‌د ت‌م‌و‌ک‌ح؛ د‌ات‌س‌ا ه‌ا‌گ‌دی‌د

ار‌یز، تس‌ا خ‌یش ر‌ظ‌ن‌د‌م ه‌ک ی‌م‌د‌ق‌ت ی‌ان‌ع‌م‌ه‌ب ت‌م‌و‌ک‌ح ه‌ت‌ب‌ل‌ا، تس‌ا ت‌م‌و‌ک‌ح و‌د ره د‌س‌ری‌م ر‌ظ‌ن ه‌ب اما و‌ا فر‌ح ه‌ب لد ین‌عی، ه‌ن ای می‌ن‌ک‌ب ق‌ی‌د‌ص‌ت ار ی‌س‌ک می‌ن‌ی‌ب‌ب دی‌اب اد‌ت‌ب‌ا ه‌ک تس‌ا ن‌یا ر‌ما ت‌ع‌ی‌ب‌ط یت‌ق‌و. ن‌ک ق‌ی‌د‌ص‌ت ار و‌ا و‌ا ه‌د‌ب شو‌گ و‌ا فر‌ح ه‌ب دی‌ام‌رف‌یم ی‌ل‌وم، م‌ه‌دن شو‌گ ن‌آ ه‌ب‌ا‌ل‌ص‌ا ای م‌ه‌د‌ب دی‌وگی‌م غ‌ور‌د و‌ا دی‌و‌گ‌ب دن‌او‌ت‌ی‌م‌ن و‌ا م‌ال‌ک ره‌وظ رگی‌د، ه‌د‌ب شو‌گ و‌ا فر‌ح ه‌ب دو‌م‌رف ی‌ل‌وم.

دن‌س اب و دی‌وگی‌م غ‌ور‌د یرگی‌د دی‌و‌گ‌ب دن‌او‌ت‌ی‌م، د‌ش‌اب ه‌ل‌ال‌دل‌ا ی‌ع‌ط‌ق و دن‌س‌ل‌ا ی‌ع‌ط‌ق ر‌گا، ه‌ل‌ب اما، دی‌وگی‌م‌ن تس‌رد و‌ا ره‌اظ ب‌س‌ح ه‌ب دی‌وگی‌م و‌ا ره‌وظ، د‌ش‌اب ره‌اظ یت‌ق‌و اما. دراد یری‌گرد یرگی‌د، م‌ن‌ک‌ا‌ن‌ت‌ع‌ا و‌ا فر‌ح ه‌ب م‌ت‌ش‌اذ‌گ ان‌ب یت‌ق‌و س‌پ؛ راد‌ن رب تس‌د و‌ا فر‌ح زا ه‌ک ه‌د‌وم‌رف ی‌ل‌وم ن‌آ زا ل‌ب‌ق -دن‌ا لد‌اع‌ات و‌د ره نو‌چ- م‌ن‌ک‌ب ق‌ی‌د‌ص‌ت م‌ه ار ی‌کی ن‌یا، ی‌ل‌وم فر‌ح نام‌ه ه‌ب م‌ت‌ش‌ذ‌گ‌ا‌ن‌ب ه‌ک ن‌یا ل‌ث‌م

یم ریگ دعب بخ ،مه‌دیم ماچنا ار راک نی‌ا مه نم و نک قیدصت ار لداع ود ره فرح:دومرف یلوم بخ مت‌فا

یلوم ،مت‌فایم ریگ اچنی‌ا رد اما ،موریم ولج ،دنرادن یفانت روهظ ود هک عقاوم زا یخرب رد هت‌بلا من‌ی‌بیم دعب ؟دوشیم هچ دعب بخ ،مدرک قیدصت مه نم ،نک قیدصت ،دنا لداع ود ره دومرف هب دیاب ه‌دومرف هک ی‌الوم ،ینک ذخا رهاظ هب دیاب ؟دوشیم هچ الاح .منک ذخا رهاظ هب من‌اوتی‌من ود ره هب دیاب دیوگی‌من رگید ،منک لمع ود ره هب من‌اوتی‌من هک دنی‌بیم یتقو ،ینک شوگ اه‌آ فرح دی‌آیم نه‌ذ هب هک هچ ن‌آ اذل .دت‌فایم تی‌لعف زا روهظ هب لمع بوجو رگید ترابع هب .ینک لمع رهاظ .دوشیم حرطم مه اچنی‌ا رد ،دنومرف اچ‌ن‌آ رد خیش هک یت‌موکح نامه هک تس‌ا نی‌ا

،دینک لوبق اچ‌ن‌آ رد ار تموکح دین‌اوتی‌من دی‌امرفیم هل‌لا هم‌حر الم موحرم هک تس‌ا رطاخ نی‌مه هب لداع فرح هب ادت‌با یلوم نایب قبط هک تس‌ا نی‌ا رما ی‌عیبط هکلب ،دینکن لوبق اچنی‌ا رد یلو دیوگی‌م ار ن‌آ مک‌ح‌آدعب یلوم اریز ،درادن یلکشم می‌ت‌فایب ریگ ن‌آ زا دعب مه رگا ،می‌ده شوگ

دیدج ل‌عج هن ؛ه‌ی‌ل‌صا تی‌جج هم‌ادا :ری‌یخت

دنوریم مدع مت‌ک هب اه‌ن‌آ یود ره دن‌ن‌زب فرح رگی‌دکی ف‌لاخ‌م ،لداع ود یتقو هک تس‌ین هن‌وگنی‌ا سپ دراد ه‌دی‌ج تی‌جج وت یارب نی‌ضراعت‌م‌ل‌ادح هک دیوگی‌م دیدج ءاش‌ن‌ا هب یلوم و ،دننکیم طق‌است و ن‌ذا» :دن‌امرفیم مام‌ا یتقو ؟!ت‌س‌ا لک‌ش نی‌ا هب‌آ‌ع‌قاو ای‌آ اما .ت‌س‌ا نی‌ا ناش‌ی‌اش‌ی‌ام‌رف هم‌زال هب ام هکلب.دی‌آیم‌ن فرع نه‌ذ هب‌آ‌ل‌صا ،ما‌درک ل‌عج ار دیدج تی‌جج هک تس‌ا ان‌عم نی‌ا هب «ری‌یخت‌ف می‌ن‌زب ار اه‌فرح نی‌ا میدش روبجم ،می‌ت‌فرگ طق‌است رب ار ل‌صا ،ل‌وصا ث‌حابم رد هک رطاخ

ار اه‌فرح نی‌ا یتقو هک تس‌ا نی‌ا مه ن‌آ ده‌اش .ت‌س‌ا ه‌ی‌ل‌صا تی‌جج نامه هم‌ادا ،ری‌یخت نی‌ارب‌ان‌ب دیوگی‌م حی‌جارت و لداعت باب هل‌دا دیوگی‌م ام‌ش .می‌ت‌فایم ریگ یرارم‌ت‌س‌ا ری‌یخت رد می‌ن‌زب م‌ر‌ی‌خ‌م دم‌آ‌شی‌پ هک یا هی‌ض‌ق ره رد ،هن‌ا ای م‌ر‌ی‌خ‌م ءادت‌با ط‌قف ،م‌ر‌ی‌خ‌م هک نم‌ الاح اما .ری‌گب ار یکی ؟ت‌س‌ا یرارم‌ت‌س‌ا ری‌یخت و

ار یکی یتقو بخ «ام‌ه‌ذ‌خا ی‌ف ر‌ی‌خ‌ت‌ف ن‌ذا» ،ری‌گب ار یکی دیوگی‌م تی‌جج لی‌لد می‌یوگب رگا ه‌ی‌ل‌وا هد‌ع‌اق ،دش‌اب ام ضرع رگا اما .ری‌گب ار یرگید ین‌اوتی‌من ادرف اذل ،دوشیم مام‌ت رگید یت‌فرگ

ام‌ش دن‌راد ضراعت مه اب دن‌س ود یتقو ین‌عی ،[4]ت‌س‌ا ری‌یخت ه‌ی‌ل‌وا هد‌ع‌اق هکلب ،ت‌س‌ین طق‌است نایب نی‌ا اب .ه‌ی‌ل‌وا تی‌جج هل‌دا نامه باب زا ،دیری‌گب ار اه‌ن‌آ زا یکی ه‌ی‌ل‌وا هد‌ع‌اق ناو‌ن‌ع‌ه‌ب دین‌اوتی‌م ود ره هک می‌یوگی‌م و دراد ه‌ی‌ناش تی‌جج ام یارب تی‌اور ود ره .درادن یلکشم یرارم‌ت‌س‌ا ری‌یخت رگید .ار یرگید ی‌هاگ و منکیم ذخا ار نی‌ا ی‌هاگ ین‌عی ؛«ر‌ی‌خ‌ت‌ف» دن‌امرفیم مه مام‌ا .ت‌س‌ا مام‌ا فرح تی‌اور ری‌یخت مه طق‌است ین‌اب‌م رب میوگی‌من هت‌بلا .نک اهر ار یرگید و ری‌گب ار یکی لوا هک دن‌دومرف‌ن یرارم‌ت‌س‌ا ری‌یخت هک‌نی‌ا ،دش‌اب ری‌یخت ه‌ی‌ل‌وا هد‌ع‌اق هک نی‌ا رب‌ان‌ب هکلب ؛ت‌س‌ا ه‌اب‌ت‌شا یرارم‌ت‌س‌ا .ت‌س‌ا رت‌ح‌ض‌او ،مینک بیرقت ار -ی‌ودب هن‌ و-

عام‌جا ف‌لاخ‌م ت‌ای‌اور :موس‌ع‌نام

نكل ضرعام الـب ربخ ناك اذا امـب كلـذ سـايـق مـهـوت ركـذ امـم فـعـضـاً و
فـالـخ ةـدارـب هـدنـس رـابـتـعـا یـضـتـقـمـب مـكـحـي هـنـا فـعامـجـالـل فـلـاـخـم مـرـهـاـظ
لـمـعـالـا و دنـسـالـا حـرـط نـيـب كـانـه نـارود الـ نـكل هـلـولـدم نـم رـهـاـظـالـا
دروم قـبـي مـل رـبـخـالـا كـلـذ دنـس انـحـرـط ول ذـا سـكـعـالـا نـيـب و رـهـاـظـالـا

نېرېربخ ل دحأ دنس انحرط ادا انإف هېف نحن ام فالخې ره اط لمعلل رخآل ره اط لمعلل اننكمأ

فلاخې ره اط نكل ضراعې اب ربخ ناك ادا امې كلذ سايق مهوت ركذ امې فعصأ و» قىدصت ار نأ ،تسا ىنظ هك مىراد ىربخ كى ،دنك راكنا دن اوتىمن مه ار نىا خىش ؛«عامجالل نىا دىوگىم عامجا اىآ ،مىرادرب تسد عامجا زا مىناوتىمن .تسا فلاخې عامجا اب شره اط اما ،مىدرک ره اط نوچ اما ،نك قىدصت ار لداع نىا دىوگىم «لداعال قُص» ؛دىوگىم خىش هن ؟نكن قىدصت ار لداع نك شلىوأت دعب و نك شقىدصت ىنعى ،رىگن ار شره اط ،تسا عامجا فلاخې نأ .

تسین تمحازم نوچ ،دنادیم توافقتم ام ثحب اب مه ار دروم نىا خىش .

مه خىش ،ار نىا ؛«هلولدم نم ره اطال فالخ عدارب هدنس رابتعا ىضتقمب مكحې هنإف» دنراد لوبق .

الصا اچنىا ؛«سكعلل نېب و ره اطال لمعلل و دنسلل حرط نېب كانه نارود ال نكل» ،دشاب هتشاد ضراعت ىرگىد ره اط و دنس اب هك مىتشاد ىدنس كى هك تسىن ىنارود و تمحازم .تسا عامجا هكلب .

ره اط مىنك حرط ار دنس ىتقو ؛«ره اط لمعلل دروم قېبې مل ربخ لال كلذ دنس انحرط ول ذإ» ذخا نىب .ىنك ذخا ار نأ ره اط دىاب نوچ ،نكن قىدصت ار لداع نىا دىوگىم عامجا ،بخ .دورىم رانك مه نأ نوچ تسىن تسرد ناىب نىا ،هلب ؟دراد ىلكشم نىا اىآ ،دوشىم ضراعت نأ دنس هب ذخا اب ره اط دوخ ىضراعت هچ نىا ،منك لمع مىناوتىمن مه نأ هب و دورىم رانك مه نأ ره اط مىراذگب رانك ار دنس رگا ؟!تسا

رانك ار ذخالل نقىتم رىغ دنس ؛«نېرېربخ ل دحأ دنس انحرط ادا انإف هېف نحن ام فالخې » مىراذگب .

ماهدرک لمع ىكى ره اط هب مه و دنس هب مه ؛«رخآل ره اط لمعلل اننكمأ»

۲۳ ص: ۴، لوصال دئارف [1]

،اهناىعأ ىلع لدتسمل،ةيغرفلا ةيغرفلا ماكحألاب ملعلل احوطصا و .مهفل ةغل هقفل :لوالا [2] و (ةلقنل و) ةلقنل ماكحألا و تاوئلاب ملعلل جرف ،رورض نيدل نم اهنوك ملعي ال ثحب ةيغرفلا لوصأ و ةكئالملا و دوجول بجاو ملع و ةيغرفلا لقتلا .

دادعتسال ملعللاب دارملا نأل ،انونظم هقفل نوک و ،ضعبلاب ملعلل ىلع هقفل قالطإ دري ال و ماكحألا ريرحت) .مكحلل ةيملع ىفانت ال قيرطلل ةيظنظ و ،ةمولعم لوصأ ىلإ دنتسملا ماتلا (۳۱ ص: ۱، ج: ۱)؛ (ةثيدحل - ط) ةيماملإل بهزم ىلع ةيغرفلا

(۳۴ ص: ۱)؛ ةيبرعل و ةيغرفلا لوصألا دغاولل ديهمت) مكحلل ةيملع ىفانت ال قيرطلل ةيظنظ و

(لوصال ةيغرفلا) مكحلل ةيغرفلا ىفانې ال قيرطلل ةيظنظ نأ اننېب ترهتشا ام هېلإ ريشي امبر و (۴۶۹ ص: ۱) ؛ (تيبلال آعبط

دنیامرف یم لئاسر رب دوخ هی شاح رد زین یدزی دیس موحر م [3]

هروهظ یلع نامكاح امه و :هلوق

یف كشلا نأل ،رخآلا روهظ یلع مكاح امهنم لك دنس اضیأ نی رهاظلا یف لاقی نأ نكمی
وامه رودصب مكحل ك لذ مزلی و رخآلا رودصب یف كشلا نم أشن امنإ امهنم لك نم رهاظلا ةدارا
لامجإلاب مكحل و نیعملا ریغ و نیعملا یلی وأتلا ینعملا ةداراب مكحل و امه رهاظ حرط .

روهظ عم هتلالد و صنلا دنس نیب ةضراعملا نوكن عنمن انأ رهاظلا و صنلا یف لاقی نأ نكمی و
رم ام ریظن ،ةضراعتم اضیأ امهتلالد نأ امك ،رهاظلا دنس و صنلا دنس نیب ةضراعملا لب ،رهاظلا
(۴۵۹-۴۵۸ ص ؛ 3 ج ؛ لوصألا دئارف ةیشاح) .لمأتف نی رهاظلا یف

۱۳۸۸ / ۸ / ۲۳ خروم حیجارت و لداعت ثحبم ،لوصالا هیافک تاسلج رد ضراعت رد هیلوا هدعاق ثحبم [4]
تسا هتفرگ رارق یسررب و ثحب دروم ۱۳۸۸ / ۸ / ۳۰ و